LKA

neprikl ausoma lietuva

Mr. J. Ruzienius
19265 Beaverland Ave.
Detroit, Mich. 48219
USA.

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

Montrealis • 1971. X. 27 • Nr. 1269

LITUANIE INDEPENDANT • INDEPENDENT LITHUANIA • EST. 1941

Parama etninėm grupėm

Ministras pirmininkas P. E. Trudeau paskelbė naują vyriausybės politiką Kanados tautinių mažumų ir jų kultūrų atžvilgiu. Vyriausybė pritarė ir patvirtino visus pasiūlymus, kuriuos padarė Kanados karališkoji komisija dviem kalbom ir dviem kultūrom tirti.

P. E. Trudeau nurodė, kad karališkoji komisija išreiškė nuomonę, jog priklausomybė tautybei yra mažiau įtaigojama kilmės ar gimtosios kalbos, bet "kolektyvinė valia išlikti", o vyriausybė tokiai nuomonei pritaria.

Valstybinė vienybė turinti būti pagrįsta kiekvieno individo tapatybe, pareiškė ministras pirmininkas. Tik iš to gali augti pagarba kitiems ir noras dalytis savo idėjomis, pažiūromis ir prielaidomis. Todėl veržli daugelio kultūrų politika padės sukurti pasitikėjimą ir teisingos visuomenės pagrindus.

Vyriausybė rems ir skatins įvairias kultūrines grupes bei tautybes, kurios visuomenei suteikia struktūrą ir gyvybę. Jos bus skatinamos savo kultūrą skleisti tarp kitų kanadiečių ir tuo turtinti visų gyvenimą.

Anksčiau buvo stambiai remiama angliškosios Kanados kultūra. Vėliau vyriausybė sąmoningai stengėsi atsverti prancūzų kalbai ir kultūrai padarytą skriaudą. Pastaraisiais mėnesiais vyriausybė parūpino išteklius čiabuvių kultūros ir švietimo centrams. O dabar skelbiama naujoji politika, — pabrėžė P. E. Trudeau, — pripažįsta, kad ir kitos kultūrinės bendruomenės yra esminė Kanados dalis ir yra vertos paramos.

Vyriausybė stengsis padėti tom Kanados kultūrinėm grupėm, kurios parodė norą ir pastangas vystytis ir augti — tiek mažom ir silpnom, tiek ir gerai organizuotom didelėm grupėm. Vyriausybė taip pat padės visom grupėm nugalėti kultūrines sienas ir pilnai įsijungti į Kanados visuomenę. Be to, vyriausybė skatins kūrybinius susitikimus ir pasikeitimus tarp visų kultūrinių grupių tam, kad stiprėtų Kanados vienybė.

Pagaliau vyriausybė padės ateiviams išmokti bent vieną iš Kanados valstybinių kalbų, idant jie galėtų laisvai dalyvauti Kanados visuomenėje.

Baigdamas savo pranešimą, ministras pirmininkas pabrėžė, kad vyriausybės politika skatinti kultūrinę įvairovę dviejų valstybinių kalbų rėmuose iš esmės tėra sąmoningas noras išsaugoti individualią pasirinkimo laisvę. Jeigu viena tautybė jaus pavojų pasirinkimo laisvei, toks pavojus grės ir kitiems. Vyriausybės tikslas esąs tokį pavojų pašalinti ir užtikrinti laisvę visiems.

Vyriausybės pareiškime nurodoma, kad Kanados valstybinės kalbos yra anglų ir prancūzų, tačiau įstatymai nepaneigia kitų kalbų vaidmens tarp įvairių Kanados kultūrų. Bus stengiamasi išlaikyti ir vystyti tik tas kultūrines grupes, kurios pačios to nori ir siekia.

Vyriausybė studijuos, kaip geriausiai galima padėti įvairiom tautybėm ir jų kultūrom. Bus tiriama, kokiu būdu radijas ir televizija gali pasitarnauti išlaikyti skirtingas kalbas ir kultūras.

Tam, kad išlaikyti ir vystyti savo kultūrą, svarbu išmokti savo tėvų kalbą. Todėl vyriausybė jau pradėjo rūpintis išleisti vadovėlius ne valstybinėm kalbom mokytis. Dėl to bus tariamasi su provincijų švietimo įstaigomis.

Vyriausybė taip pat tyrinės tautinių mažumų spaudą. Vyriausybė pripažįsta, kad mažumų spauda atlieka svarbų uždavinį, informuodama naujuosius ateivius ir vyresnio amžiaus žmones bei padėdama vystyti Kanados kultūras.

Be kita ko, valstybinė kinomatografijos valdyba ištirs, kokio pobūdžio filmų tautinės mažumos pageidautų savo tėvų kalba.

SPALIO 21 D. DEMONSTRACIJA MONTREALYJE. PRIE POLICIJOS SAUGOJAMO SOVIETŲ KONSULATO DEGINAMA KOMUNISTŲ VĖLIAVA. – Al. Adomonio nuotr.

KOSYGINAS MITRAI GLĖBY OTAVOJE

PABĖGO ESTAS

Heiko Jogesma, 35 m. amž. elektrikas, dirbęs viename kolchoze netoli Talino, rugsėjo mėn. pabėgo iš Estijos. Pasiekęs Karelijos sritį, Suomiją, iš ten spalio 2 d. išvyko į Švediją. H. Jogesma esąs pasiryžęs pasiekti JAV.

Suomiai estui padėję pasiekti Švediją, kur bėglys surado estų komitetą. Tikimasi, kad Švedija pabėgusiam estui suteiksianti politinę globą.

ESTAS KONSULAS

Australijos konsulu Toronte, Kanadoje, paskirtas estas Ants Evard.

DIENOS TEMOMIS

Tie milijonai kanadiečių, kurie nėra anglų ar prancūzų kilmės, o ypač ateiviai iš Rytų Europos, kuri pateko sovietų valdžios orbiton, tur būt, nelabai gali apsispręsti dėl Pierre Elliot Trudeau.

Štai, jis praeitą savaitę paskelbė naująją savo vyriausybės politiką apie paramą įvairiom Kanados tautybėm. Jis įtikinančiai, išmąstytai ir akivaizdžiai nuoširdžiai įrodinėja, kad kiekviena tautybė Kanados visuomenėje turi teisę savo kultūrą ne tik išlaikyti, bet ir toliau brandinti ir vystyti, o kalbą jis laiko viena svarbiausių kultūros išraiškos priemonių. Ir jis be jokių apribojimų pažadėjo milijonines lėšas visom tom kultūrom remti, kurios Kanadoje rodo gyvybę ir veržlumą.

Iš tikrųjų trečdaliui Kanados gyventojų P. E. Trudeau pažadėjo valstybinę globą ir paramą išsaugoti savo tautybes ir puoselėti savo kultūras, Ir nerasime, tur būt, nė vieno Kanados lietuvio, kuris tokia Trudeau politika nesidžiaugtų ir jos neremtų.

Tačiau P. E. Trudeau tuo pačiu kartais parodo nuostabų nejautrumą tom pačiom Kanados tautinėm mažumom politinėje srityje. Milijonų kanadiečių gimtieji kraštai šiandieną yra sovietų valdomi. Šimtų tūkstančių kanadiečių giminės ir tautiečiai gyvena policinėse valstybėse, kuriose Kanadoje savaime suprantamos demokratinės teisės yra paneigtos, kuriose tautinis savarankumas yra rusų užslopintas, kuriose paties Trudeau taip branginama ir puoselėjama individualaus pasirinkimo laisvė tėra svajonė.

Ir kai į Kanadą oficialim vizitui atvyksta Sovietų Sąjungos vyriausybės galva, kuris milijonams kanadiečių vis dėlto yra tironijos ir priespaudos simbolis, P. E. Trudeau taip nejautriai pageidauja, kad prieš Kosyginą nebūtų demonstruojama, kad, taip sakant, nebūtų nusižengta protokolui...

Vienu atžvilgiu Kanados ministras pirmininkas, be abejo, yra teisus. Smurtas ir fiziški veiksmai iš tiesų yra beprasmiški. Sovietų valdomos tautos kovoja ne prieš asmenis, bet prieš sistemą ir prieš rusiškąją hegemoniją, trumpai kalbant — jos kovoja už laisvę. Tai daug geriau ir jautriau už P. E. Trudeau suprato jo tautietis ir jaunystės draugas Claude Ryan — pranc ūziškasis kanadietis ir nacionalistas. Jis anądien priminė savo buvusiam bendraminčiui Pierre Elliot Trudeau, kad tironija nenustoja buvusi tironija vien tik dėl tarpvalstybinių santykių...

Galima pritarti arba nesutikti su dabartine Otavos užsienių reikalų politika. Tai pažiūrų, politinės nuovokos ir įsitikinimų reikalas. Būdama didžiulėje ekonominėje Amerikos priklausomybėje, Kanada nori išlaikyti savo politinį ir kultūrinį savarankumą, išsaugoti savitą veidą. O vystydama nepriklausomą užsienių politiką, Otava iš tiesų nėra pasirinkusi antiamerikietiško kelio. Tam Trudeau vyriausybė pagaliau yra per daug pragmatiška — ji žino, kad tai paprasčiausiai nebūtų gyvenimiška.

Tačiau ir nepriklausoma Otavos užsienių politika vis dėlto negali būti vystoma, neatsižvelgiant į milijonų kanadiečių nuotaikas. Ir kyla šiokia tokia nuostaba, kad, palyginti, toks gyvenimiškas politikas kaip Pierre Elliot Trudeau gali būti toks nejautrus. Faktas juk lieka faktu, kad etninės grupės šiandieną Kanadoje savo rankose laiko politinę pusiausvyrą, nes jokia partija be tautinių mažumų balsų Otavos parlamente negali sudaryti daugumos ir vyriausybės.

REM

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiškai, atgarsiai

PATRAUKLI LITUANISTIKA

Patenkintas ir atsidėjęs skaitau Jūsų laikraštį, nes jame pastebiu politinius, visuomeninius ir kultūrinius klausimus svarstant dalykiškai, bešališkai, iš plačios perspektyvos. Ypač patraukl ūs moksliniai lituanistiniai straipsniai iš Lietuvos žurnalų...

Šia proga sveikinu NL, švenčiančią trisdešimtmetį ir turėjusią tokią garbingą pradžią — Kanados lietuvių subruzdimą dėl Lietuvos okupacijos.

J. Jakštas

BLIZGALAS

Nors šiuose kraštuose be blizgalų negalima, tačiau nuskendimas juose, kaip ir nuskendimas vandenyje, mūsų tautai nieko naudingo neduoda. Žmogus nusivijęs per laukus kurį burbulą, aišku, nebeturi laiko rimtam darbui dirbti. Jei daug tokių atsiras — rimtas lietuvybės darbas liks nepajudintas.

Tiesą pasakius, žmogų ima siaubas, žiūrint į lietuvybės darbo nepajudintus kalnus. Kalba eina apie didelius darbus, "maži" darbai eina gerai, nes juos dirba paprasti lietuviai ir jie tiktai iškelia Lietuvos vardą. Kartais iki pat dangaus tokiu ar kitokiu šauniu lietuvišku pasirodymu kitataučių akyse. Šie lietuviai, užimti gyvybiškai svarbiu mūsų tautai darbu, neturi laiko pulti į pirmas kėdes. Deja, tie, kurie puola, dažniausiai tą daro ne dėl lietuvybės darbo, bet dėl blizgalų. Blizgalai palengva darosi mūsų lietuviško elito gyvenimo dienotvarkė. Netik darosi, bet ir kitus ta liga užkrečia.

Begaudant blizgalus ir burbalus, be paliovos "besizalatijant" mirtingųjų akyse, palengva žengiama dar toliau, cezarišku majestotišku mostu nubraukiamas vienas lietuvis, ant galo šakutės iškeliamas kitas, o trečias nugramzdinamas į kurias nors komunistiškas prarajas ir manoma, kad didelis lietuviškas darbas tuo atliktas. O tikruosius lietuvybės darbus nebėra laiko pajudinti...

Žiūrint į tą lietuvybės darbą, matai tikrąją lietuvių tautos jėgą. Matai pagyvenusį tautietį šluojant salę, tvarkant kėdes, stalus, matai kurią lietuvę su švaria priejuoste virtuvėje ir darosi aišku, kas sėdi mūsų tautinio darbo pirmose simbolinėse kėdėse. Darosi aišku, kas Lietuvą kada nors išvaduos. Jokiu būdu ne burbulai ir ne blizgalai.

Nėra nei geltono, nė balto, nė raudono lietuvio, bet yra tik lietuvis patriotas arba lietuvis dirbąs mūsų tautos pavergėjo naudai. Jau vien tik nežinojimu kaip gyventi.

S. Šetkus

PATIKSLINIMAS

Gerb. Redaktoriau,

NL Nr. 1267, spalio 13 d. laidoje, antrame ir trečiame puslapyje išspausdintame NL spaudos b-vės akcininkų susirinkimo aprašyme, kuris pavadintas "Tvirtu žingsniu", mano padarytieji kai kurie pareiškimai ne visiškai tiksliai, o gal net ir priešingai aprašyti.

Aiškiai pabrėžiau, kad žalingas jaunimo atžvilgiu yra nepriklausomybės laikotarpio dergimas, o tuo pačiu bolševikinės santvarkos tik padarytų "aukštos pažangos" reklamavimas.

Mano padarytas pasiūlymas ieškoti priemonių nebeskaitantiems arba nebesuskaitantiems lietuviškai lietuviams informuoti apie svarbesnius lietuviškojo gyvenimo reikalus, dar nereiškia siūlymo steigti lietuviško laikraščio anglų kalba, kada ir lietuvių kalba leidžiamieji sunkiai beišsiverčia.

Už minėto patikslinimo paskelbimą iš anksto dėkoju.

Juozas Lukoševičius

Prierašas. Minėtame aprašyme buvo išspausdinta: ..."Juozas Lukoševičius pareiškė susirūpinimą, kad jaunesniesiems nereikia per laikraštį įtaigoti, kad ne viskas nepriklausomojoje Lietuvoje buvę gerai ar kad dabar okupuotoje Lietuvoje viskas esą gerai..." Atseit, pabrėžta, kad, pasak Jz. Lukoševičiaus, nereikią įtaigoti, ką savo laišku jis ir patvirtina. Red.

PRENUMERUOKITE NEPRIKLAUSOMĄJĄ!

neprik lausoma lietuva

"INDEPENDENT LITHUANIA"
"LITUANIE INDEPENDANTE"

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyaute au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS — NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle 690, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje — $7.50, visur kitur — $8.00. Rėmėjo prenumerata — $12.00. Adreso pakeitimas 25 ¢. Atskiras numeris 25 ¢. Administratorius F. P. Paukštaitis. Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE 690, QUEBEC. Tel. (514) 366-6220

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonei. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarūs. Už skelbimų turinį redakcija ir leidykla neatsako.

REDAKTORIUS R. E. MAZILIAUSKAS

CITATOS

PROGA ATITAISYTI

Vienas žinomiausių prancūziškosios Kanados publicistų yra Le Devoir dienraščio redaktorius Claude Ryan. Žinomas kaip prancūziškai kanadietiškas patriotas, kadaise buvęs artimas Pierre E. Trudeau draugas ir ideologinis bendramintis, Claude Ryan spalio 19 d. Le Devoir išspausdino vedamąjį, kurio dalį čia perspausdiname:

"Grįžęs iš Sov. S-gos ir prisimindams sutartį, kurią pasirašė su Kosyginu Maskvoje, P. E. Trudeau parlamente gegužės 28 d. pareiškė:

'Nesu toks naivus tikėti, kad dėl šio susitarimo mūsų kraštų santykiai pasidarys šilti ir draugiški. Kaip jau esu minėjęs savo kalboje Kremliuje, tarp mūsų yra pagrindiniai skirtumai, liečiantys istorines, geografines, ideologines, ekonomines, socialines ir karines sąvokas'.

"Nieko šitam pareiškimui negalima buvo prikišti, Vis dėlto kai kurie P. Trudeau išsireiškimai paliko įspūdį svarbiom Kanados gyventojų grupėm, kad Kanados min. pirmininkas per lengvai ėmė rimtus istorinius kaltinimus, kuriuos prieš Sovietų Sąjungą jaučia tūkstančiai kanadiečių, ne vien ukrainiečių, vengrų, lenkų, čekų ir pan. kilmės, bet ir tarp tų, kurie aplamai rūpinasi laisve. P. Trudeau mėgiamas autorius lordas Acton mėgo kartoti: "Tironas lieka tironu, koks bebūtų istorinis periodas ir kokios būtų aplinkybės, kuriose jam reikia veikti".

"Tai, ką P. Trudeau leido netiesiogiai suprasti Kosyginui jų paskutiniojo susitikimo metu, reiktų, kad šį kartą jis jam pasakytų tiesiai ir aiškiai. Niekas taip nepadėtų išsklaidyti nepasitenkinimo jausmą, kuris jau kelios dienos pasireiškia apgailėtinom formom.

"Nesenai prisijungusi prie valstybių, kurios pozityviai praktikuoja koegzistenciją, Kanada, atrodo, nori per lengvai apibendrinti istorinius faktus, kurie ir dabar tebėra tikrovė. Kosygino viešnagė Kanadoje duoda P. Trudeau puikią progą šitą įspūdį pataisyti".

IŠPRAŠYTAS IR R. K. VAIGAUSKAS

Didž. Britanijos vyriausybė neseniai iš krašto pareikalavo išsikraustyti 105 sovietų diplomatus ir kitus pareigūnus, kurie atlikdavo žvalgybos uždavinius sovietams. Jų tarpe iš Didž. Britanijos buvo ištremtas ir sovietų pasiuntinybės antrasis sekretorius bei konsulas Ričardas K. Vaigauskas su šeima.

N. Y. Times dienraštis spalio 3 d. paskelbė, kad R. K. Vaigauskas 1960-63 metais gyveno New Yorke, buvo priskirtas prie Jungtinių Tautų sekretoriato ir buvo žinomas KGB, atseit, sovietų žvalgybos agentas.

R. K. Vaigauskas sovietų pasiuntinybėje Londone pradėjo tarnauti 1969 m. Jis stengėsi užmegzti santykius su vietiniais lietuviais. Jo žmona yra rusų tautybės.

• Rugsėjo 28 d. Kaune pasibaigė simpoziumas Rytų Europos agrarinės istorijos klausimais. Dalyvavo, šalia Lietuvos, dar Latvijos, Estijos, Moldavijos, Gudijos, Ukrainos ir Rusijos mokslininkai.

— Pasauliniame vyskupų sinode Vatikane aiški dauguma pasisakė prieš kunigų celibato taisyklių švelninimą, tačiau išreiškė pageidavimą, kad dėl moterystės iš kunigų luomo pasitraukusieji turėtų būti laikomi pilnateisiais ir garbingais Bažnyčios nariais.

• Sovietų min. pirmininkui A. Kosyginui viešėjus Alžyre ir Maroke, sovietų delegacijoje dalyvavo ir Lietuvos vad. ministrų tarybos pirmininkas J. Maniušis.

Pakeistas Kanados darbo standartų kodeksas. Turėtume su tuo susipažinti.

Kodeksas buvo pakeistas liepos 1 d., tačiau nuostatai apie atleidimo pranešimus ir mokėjimus įsigalios nuo sausio 1 d. Federalinės jurisdikcijos pramonės šakose — transporte, ryšiuose, javų sandėliavime, uostų krovime, bankuose — kodeksas lengvai paaiškinamas.

ATLYGINIMAI
Minimumas $1,75 už valandą ($1,50 iki 17 m. amžiaus).

DARBO LAIKAS
Standartinės darbo valandos yra 8 per dieną, 40 per savaitę. Virš standartinių valandų mokama pusantro karto. Maksimumas 48 val. savaitėje.

ATOSTOGOS
Nemažiau 2 savaičių apmokamų atostogų po metų darbo.

NEDARBO DIENOS
Aštuonios per metus.

VIENODAS ATLYGINIMAS
Draudžiama mokėti skirtingus atlyginimus vyrams ir moterims, kurie dirba panašų darbą panašiose sąlygose su panašiais įgūdžiais ir atsakomybe.

MOTINYSTĖS ATOSTOGOS
Po metų darbo iki 11 savaičių prieš ir 6 savaičių po gimdymo. Draudžiama atleisti dėl nėštumo.

ATLEIDIMO PRANEŠIMAS
Priklausomai nuo dirbančiųjų skaičiaus, darbo departamentui ir prof. s-gai pranešama 8, 12 ar 16 savaičių prieš atleidimą. Dirbančiajam, išdirbusiam bent 3 mėn., pranešama bent prieš 2 savaites arba apmokama.

ATLEIDIMO MOKĖJIMAS
Išdirbusiems bent 5 metus — nemažiau 2 dienų atlyginimas už išdirbtus metus, iki 40 dienų atlyginimo.

DRAUDŽIAMA
atleisti tik dėl atlyginimo pakėlimo derybų.

Paprašykite mūsų smulkesnių informacijų (Ottawa KIA OJ2).

Canada Department of Labour
Hon. Bryce Mackasey, Minister
Bernard Wilson, Deputy Minister

PANORAMA

KOSYGINAS KANADOJE

DEMONSTRACIJOS OTAVOJE

Demonstracijos prieš Kosyginą Kanadoje prasidėjo dar prieš sovietų premjero atvykimą Kanadon. Spalio 17 d. apie du tūkstančiai rytų europiečių iš Montrealio, Toronto ir Sudburio demonstravo Otavoje, kur policija rado dvi dinamito bombas ir 11 Molotovo koktelių netoli sovietų pasiuntinybės. Buvo išdaužti keli sovietų konsulato langai.

Tos pačios dienos vakare į Otavos viešbutį atvykusį Kosyginą jau pasitiko demonstruojantieji žydų jaunuoliai iš Montrealio. Spalio 20 d. Montrealio žydų bendruomenė parūpino 111 autobusų, kurie demonstrantus vežė į Otavą, kur lėktuvas virš miesto tempė didžiulį trafaretą su įrašu: "Leiskit jiems gyventi kaip žydams arba išleiskite juos".

Demonstrantai Kosyginą Otavoje lydėjo visą jo viešėjimo laiką Kanados sostinėje.

VENGRO UŽPUOLIMAS

Spalio 18 d. Kosyginas ir P. E. Trudeau pėsti ėjo maždaug 100 jardų atstumą tarp parlamento rūmų pagrindinio ir rytinio sparno, kai per tvorelę peršokęs 27 m. amžiaus Geza Matrai pribėgo prie Kosygino ir rankomis iš užpakalio apglėbė jo kaklą. Kosyginas pasilenkė į priekį, užpuolikas pagriebė sovietų premjero švarką ir jį beveik išvilko. Tuo metu čekistai ir Kanados policininkai užpuoliką parvertė žemėn. Geza Matrai sušuko: "Laisvės Vengrijai" ir "Rusų kiaulė" ir prašė policininkų nelaužti jam rankų.

Kosyginas nebuvo sužeistas. Savitvardos nepametęs 67 m. amžiaus rusas su P. E. Trudeau nužingsniavo.

ULTRA DEŠINIŲJŲ VEIKĖJAS

Giza Matrai yra vengras, kuris su savo tėvais po 1956 m. Budapesto darbininkų ir studentų sukilimo pabėgo į Vakarus. Tada jis buvo 12 m. amžiaus.

Jis gyvena Toronte, kur yra aktyvus ultra dešiniųjų politinės grupės, pasivadinusios Edmund Burke draugijos vardu, narys, buvo socialkreditistų kandidatas į provincijos parlamentą ir yra Vengrijos laisvės kovotojų federacijos narys.

Jo tėvas yra veterinarijos gydytojas Toronte, o jo motina reporteriams pareiškė, kad jie sūnaus kraštutinėm pažiūrom nepritaria, bet kad jis esąs pakankamai subrendęs turėti savo nuomonę. Socialkreditistų vadai Geza Matrai elgesį remia ir pritaria.

Toronto ir Montrealio vengrų bendruomenėse jaučiamas skilimas. Dalis Geza Matrai elgesį smerkia, kiti remia. Be Matrai, Otavoje buvo suimti dar du vengrai, kaltinami, kad be leidimo turėjo dinamito.

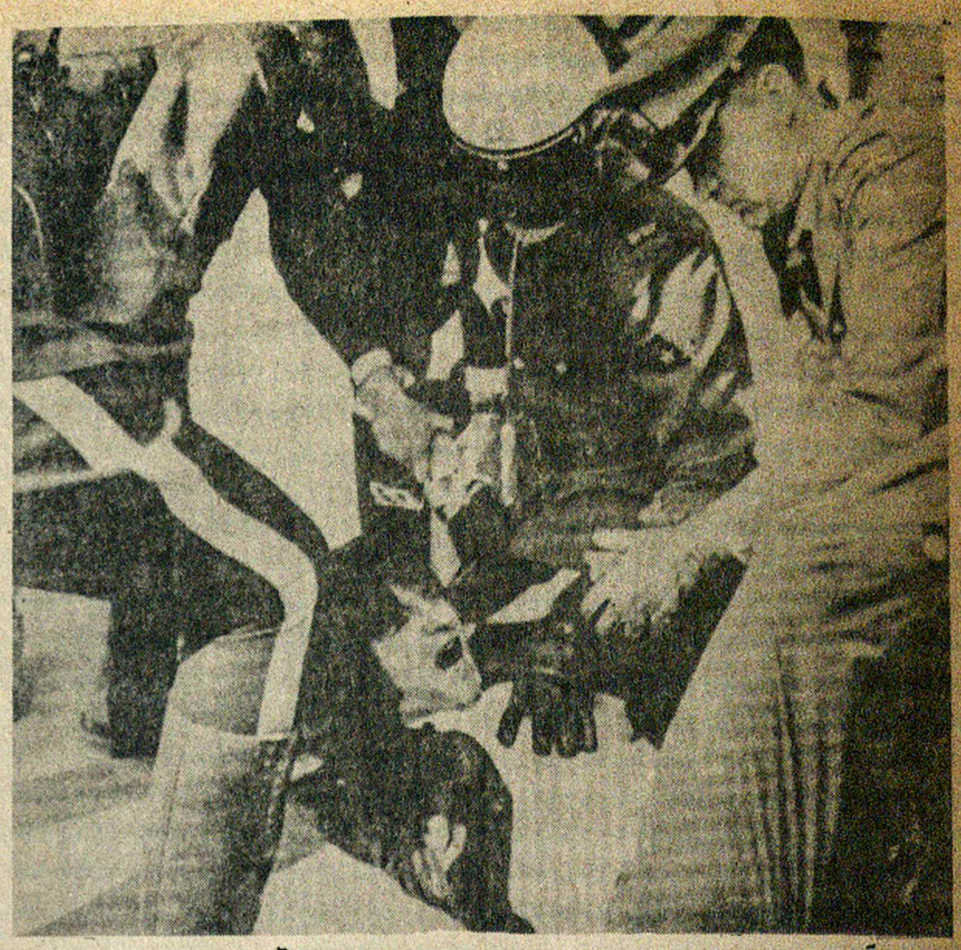

PO KOSYGINO UŽPUOLIMO OTAVOJE. POLICIJOS PAREIGŪNŲ PARGRIAUTAS VENGRAS GEZA MITRAI

P. E. TRUDEAU SMERKIA

PIERRE ELLIOT TRUDAEU

P. E. Trudeau Kosygino fizinį užpuolimą pasmerkė ir sovietų premjero atsiprašė. Pasak min. pirmininko, laisvoje Kanados visuomenėje yra pakankamai legalių būdų išreikšti savo nuomonę. O dabar jis nesitikįs palankaus sovietų dėmesio, kai prašys lengvatų Sov. S-gos tautinėms mažumoms.

Sovietų pareigūnai incidentą stengėsi laikyti nereikšmingu. Pagal juos, prieš Kosyginą demonstruoja tik "banditai" ir "padugnių gaivalai".

ETNINĖ TARYBA

Kanados etninės tarybos pirmininkas Lubomir Kwasnycia spalio 21 d. vakare Montrealio Dominijos aikštėje atidarė beveik dviejų tūkstančių dalyvių mitingą žodžiais: "Sovietų premjero Sergiejaus Kosygino nuomonė, mes esame banditai ir šiukšlės. Iš tikrųjų mes esame kanadiečiai, kurie naudojasi savo demokratinėmis teisėmis išreikšti savo nupmonę ir iškelti savo reikalavimus".

Padėjus vainiką prie paminklo žuvusiems kariams ir sugiedojus Kanados himną, susirinkusieji išklausė trijų kalbų — anglų, prancūzų ir ukrainiečių kalba. Peel gatve pietum su Kvebeko premjeru R. Bourassa pravažiuojantį Kosyginą pasitiko šimtai antisovietinių plakatų ir demonstrantų šūkiai. Ukrainiečių studentų tvarkdarių vedama ir policijos lydima demonstrantų minia miesto centro gatvėmis žygiavo sovietų konsulato link. Aidėjo antisovietiniai šūkiai, eismas buvo sustabdytas ir montrealiečiai turėjo progos įsitikinti, kad bent trečdalis kanadiečių iš tikrųjų siekia laisvės savo kilmės kraštams, kuriuos valdo Rusija.

Eitynėse tarp 12 juo-

KANDIDATAS
!
ALDERMANUS

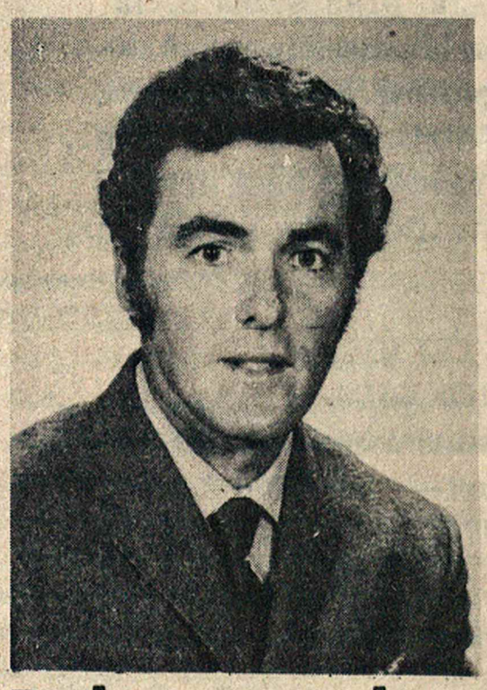

Robert Cordner

APYLINKĖ
Quartier 3 Ward
Siège 1 Seat
VIETA

INFORMATION:
7663 rue CENTRALE,
LASALLE,
363-4440

Mieli La Sallės piliečiai,

Jau 25 metus gyvenu šitoje La Sallės apylinkeje, kurią, Jūsų išrinktas, atstovausiu miesto taryboje. Gerai pažįstu mūsų visų rūpesčius ir manau, galiu būti naudingas, dirbdamas mūsų visų gerovei.

Buvau ir esu aktyvus sportininkas, tad labai remiu ypač jaunimo sportinę veiklą, kuri nusipelno savivaldybės paramos. Manau, kad turetų būti įrengta čiuožykla Arenoje, kuri iš tiesų nebūtų našta mokesčių mokėtojams. Taip pat turėtų būti išplėstas Raymondo parkas, kad juo naudotųsi daugiau žmonių.

La Salleje būtina įsteigti Jaunimo Centrą, kur jaunimas galėtų leisti laiką ir jaustųsi namie. Toks Centras padėtų išspręsti daug šių dienų jaunimo problemų.

Kaip ir daugumas lasaliečių, esu priešingas šiuo metu LaSallę sujungti su kitomis savivaldybėmis. Tačiau turime reikalą labai nuodugniai ištirinėti ir sau visuomet palikti teisę jungtis su tomis savivaldybėmis, kurias patys pasirenkame.

Per 15 metų LaSalle labai išaugo, bet intensyvi statyba sunaikino tą gražų Šv. Lauryno upės paupį. Manau, kad paupys turi būti išvalytas ir sutvarkytas mūsų ir mūsų vaikų labui.

Į visus Jūsų klausimus mielai atsakysiu. Prašau kreiptis į mano rinkiminę būstinę, 7663 Centrale, tel. 363-4440.

Labiausiai Jūsų prašau lapkričio 7 d. nepamiršti savo pilietinės pareigos ir b a l s u o t i !

Būsimasis Jūsų aldermanas

Bob CORDNER

BALSUOKIT UŽ

CORDNER Robert X

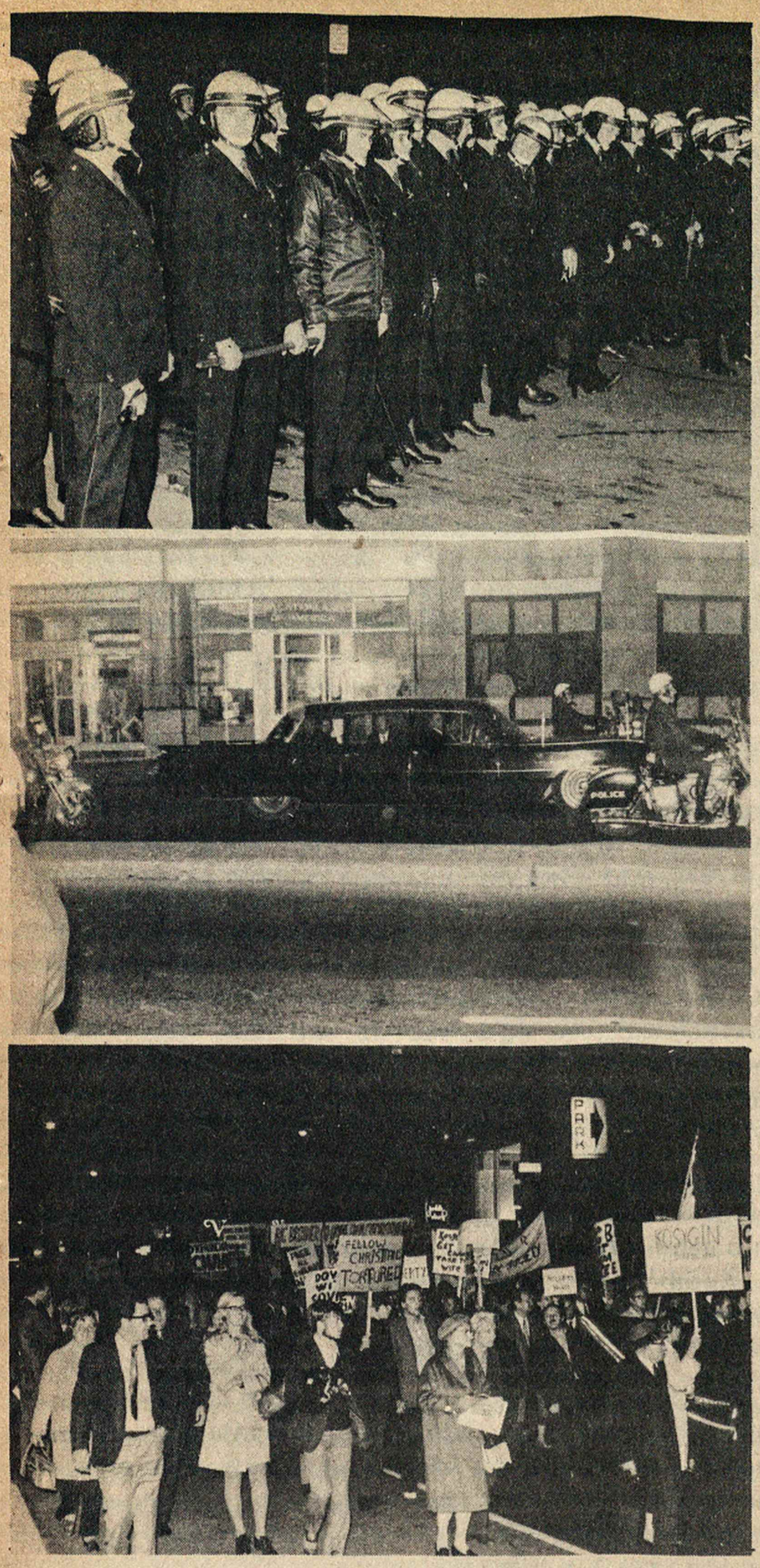

SPALIO 21 D. DEMONSTRACIJA MONTREALYJE. ŠIMTAI POLICIJOS PAREIGŪNŲ SAUGOJO GATVES, KURIOMIS VAŽIAVO KOSYGINAS – VIRŠUTINĖJE NUOTRAUKOJE JIE PEEL GATVĖJE, KURIA KOSYGINAS PRAVAŽIAVO (VIDURYJE), O TŪKSTANČIAI DEMONSTRANTŲ ŽYGIAVO LINK SOVIETŲ KONSULATO (APAČIOJE). A. Adomonio n.

dais kaspinais perrištų Rytų Europos tautų vėliavų buvo nešama ir Lietuvos trispalvė.

SUSTIPRINTAS SAUGUMAS

Kanados federalinė policija RCMP ir Kosyginą lydintieji čekistai rodo vis didesnį rūpestį sovietų premjero saugumu. Jis iš tiesų yra visą laiką apsuptas uniformuotų ir ir civilių sargų, o važinėja jis neperšaunamais stiklais automobiliu.

Saugumo orgnai ypač susirūpinę jo viešnage Vancouveryje, Edmontone ir Toronte, kur yra stiprios ir gausios ukrainiečių, vengrų ir kitų rytų europiečių bendruomenės.

VIZITO IŠDAVOS

Otavoje S. Kosyginas ir P. E. Trudeau pasirašė techninio, mokslinio ir švietimo bendradarbiavimo sutartį tarp Sov. S-gos ir Kanados. Iš tikrųjų tai nelabai didelės politinės reikšmės susitarimas.

Kosyginas savo kalboje Otavoje aštriai kritikavo JAV ekonominę politiką ir karą Vietname, nors Amerikos vardu nepavadino. Politiniai stebėtojai nemano, kad P. E. Trudeau tokiu nelabai mandagiu Kosygino žingsniu — JAV kritikuoti Kanados teritorijoje — buvo labai patenkintas.

KOVA SU NEDARBU

Kanados federalinė vyriausybė paskyrė milijonines lėšas kovai su nedarbu.

Darbo jėgos ir imigracijos departamentas 50 milijonų dol. paskirstys tarp savivaldybių, kurios pradės projektus, reikalaujančius darbo jėgos. Kiti 50 mil. dol. paskirti bendruomeninėm organizacijom ir privačiom grupėm. Pareiškimai fondus gauti turi būti departamentui įteikti iki sausio 31 d.

35 mil. dol. yra paskirti darbo apmokymo programoms finansuoti.

Skatinti provincijų ir savivaldybių statybas, kuriose dirba didelis žmonių skaičius, fed. vyriausybė teiks 3 dol. paskolą už kiekvienus 4 dol., išmokėtus algoms iki 1972 m. gegužės mėn. Tam numatyta 160 mil. dol., kurių didžiausia dalis — 62,3 mil. dol. — paskirta Kvebeko provincijai. Paskolos duodamos 20 metų laikotarpiui.

Valstybinė ipotekų valdyba ateinančią žiemą išleis 113 mil. dol. naujų gyvenamųjų namų statybai skatinti. 107,6 mil. dol. teks namų statybai, 4 mil. dol. vandentekių tiesimui, 1,7 mil. dol. — sklypų paruošimui.

TRUDEAU PAS UKRAINIEČIUS

Min. pirm. P. E. Trudeau spalio 9 d. Winnipege dalyvavo Kanados ukrainiečių kongrese, kuriame buvo atstovaujama 32 ukrainiečių organizacijų.

Min. pirmininkas kongrese pasakė kalbą.

Trumpai

— Savaitę laiko streikuojantieji Montrealio gaisrininkai jau du kartus streiką nutraukė ir pradėjo gesinti didesnius gaisrus.

— Iš Montrealio uosto buvo pavogta 800 dėžių Seagramo viskės.

— Ontario provincijos rinkimus vėl laimėjo 28 metus provinciją valdantieji progresyvieji konservatoriai. Jie parlamente laimėjo 78 mandatus, praėjusiame parlamente turėjo 68. Vietoj buvusių 27, liberalai šįkart telaimėjo 20 mandatų. Naujieji demokratai laimėjo 19 mandatų, turėjo 21.

— Nobelio taikos premija paskirta Vakarų Vokietijos kancleriui Willy Brandt už jo pastangas mažinti įtampą tarp Rytų ir Vakarų.

— JAV po spalio 27 d. Amčitkos saloje, Aleutų salyne, išsprogdins 5 megatonų branduolinį užtaisą. Dėl galimo pavojaus sprogimu nepasitenkinimą reiškia Kanada.

— Bell telefonų bendrovės telefonistės Ontario ir Kvebeke pradėjo neoficialų streiką. Bell b-vė šiaurinėje Amerikoje garsi savo žemais atlyginimais.

Ar tik ne per ilgas "niekšų" sąrašas?

Nekartą mes bandome vieni kitiems, o ypač "kovoje perkaitusiems", priminti įsidėmėtiną tiesą, jog tik istorija tikrai įvertins mūsų dabartinius politinius ir kultūrinius veiksmus, o tuo pačiu ir mums paskelbs savo sprendimą ir suteiks nusipelnytą vardą. Atseit, tik iš atitinkamo laiko atstumo jau bus galima tiksliau nustatyti, kas ir kiek mūsų tautai pakenkė ir kas įnešė bent dalinai teigiamą kraitį ar iš viso tautos ir valstybės likimui neturėjo jokios reikšmės. Bet realybė rodo, kad mes visiškai neturime kantrybės šito istorijos teismo laukti. Mes patys ir jau dabar norime vieni kitus teisti ir, jei būtų galima, tą savo teismo sprendimą ir įvykdyti. Tai lygiai liečia ir dabartinėje Lietuvoje, ir išeivijoje gyvenančius brolius "teisėjus".

Tuo mes nenorime prileisti nė minties, kad reikėtų po skvernu slėpti įvairius budelius, išdavikus ar panašius nusikaltėlius, kenkusius lietuvių tautos ar nepriklausomos valstybės gyvybei. Yra net būtina rinkti tikrus faktus ir dokumentaciją apie didžiuosius ir mažus šių tragiškų mūsų tautai laikų "veikėjus" anam istorijos teismui, kuris prie kaltinamosios medžiagos gal prijungs ir vieno kito pasiteisinimo žodį, kad sprendimas būtų nešališkas ir bausmės vardas kiekvieno paskirai nusipelnytas.

Deja, komunistinėj Lietuvos spaudoj jau dabar dažnai skaitome "sprendimų", kad kone visi į Vakarus pasitraukusieji yra buržuaziniai nacionalistai, tėvynės išdavikai ir žudikai, o iš šios pusės Atlanto taip pat neretai girdime, kad kone visi Lietuvoje likusieji ar ten ką nors dirbantieji yra enkavedistai, šnipai, tautos žudikai ir t.t.

Tą nuotaiką ypač akivaizdžiai paliudija ir š. m. spalio 13 d. "Dirvoje" tilpęs Jono Kriščiūno straipsnis, pavadintas "Reikia knygos apie Lietuvos niekšus". Gal tokios knygos "atsilyginimui" ir reikėtų, nes panaši jau okup. Lietuvoje išleista, bet —kas yra tie absoliutiniai niekšai?

Minėto straipsnio autorius juos visus lygioje eilėje ir surašo. Surašo nuo Antano Sniečkaus ir Justo Paleckio ligi — kurio tik norite... Įsibėgėjęs jis į tą "Didžiųjų niekšų telefono knygą" įrašo ir nekomunistą buv. socialinės apsaugos komisarą J. Glušauską, nuo antrosios rusų bolševių okupacijos pasitraukusį į Vakarus, čia daug nusipelniusį patriotinėj ir kultūrinėj veikloje ir dar neseniai mirusį Australijoje. Gi prie rusų komunistinės valdžios statytinių — ministrų, teisėjų, tardytojų ar kalėjimų viršininkų — į lygiai to paties pasiuvimo "niekšų maišą" jis sugrūda ir Salomėją Nerį, ir Petrą Cvirką ir kone visus kitus rašytojus, — "dėl kurių Lietuva prarado Nepriklausomybę"... Ir tam, kad "jų pačių gėdos ugnis degintų juos iki pasaulio pabaigos"...

Nors ir stengiamės suprasti straipsnio autoriaus neapykantos didumą, bet vis dėlto jo "niekšų sąrašas" yra be pabaigos. Tada į jo galą ar vidurį lygia dalimi telpa ir V. Mykolaitis-Putinas, ir V. Krėvė-Mickevičius, ir B. Sruoga, ir, aplamai, kone visi dabartiniai okup. Lietuvos menininkai ir mokslininkai, pridėjus dar eilę čia esančiu.

Na, o jeigu visus sovietinių ir mūsų patriotinių lūpų pakrikštytus "niekšus" suglaustume į vienumą, — tai kone visa mūsų tauta tebūtų tik vienoki ar kitoki tėvynės išdavikai, šnipai ir niekš ...

Vis dėlto, Gerbiamieji Teisėjai, atgaukite protą ir pasižabokite savo eiklų liežuvį!

(Keleivis)

Iš Detroito rašo
Alf. Nakas

AMERIKA SERGA, SERGA, SERGA...

"Vasara praėjo, vasara praėjo", girdžiu šnabždant Salomėją Nerį. "Ruduo. Varnos šermukšnius lesa...", jai pritaria Antanas Miškinis. O man, čia, Detroite, tikrai saulė žeme ritinėjasi, nes gražesnio rudenio reta paieškot. Jei ne tas saulės nebepajėgimas į medžių viršūnes įkopti, jei ne tų medžių viršūnių rausvi ir gelsvi atšvaistai, jei ne geltonų pumpkinų krūvos visose pakelėse, sakytumei, jog vasara dar nepraėjo ir kaži kada praeis.

Amerika – policinė valstybė

Ir vis dėlto, kaip anuomet Miškiniui, man rašant sudreba pirštai. Dreba jie, nes didžiausia tužmastis kyla galvojant apie dabartinę Ameriką, tai yra apie mano antrąją tėvynę – Jungtines Amerikos Valstijas. Paskutinius kelerius metus Amerika rimtai serga ir tuo tarpu nėra ženklų, kad greitai pagytų. Amerika darosi, nenustebkite, policine valstybe, labai panašia į Sovietų Sąjungą. Ir tai ne tiek policine užsieniui, kiek savo žmonėms.

Pirmas savo piliečių valios į purvus sutrypimo aktas buvo maldos iš mokyklų išgyvenimas. Užteko vienai ateistei moteriai pareikšti protestą, ir reikalas atsidūrė aukščiausiame teisme. Aukščiausias teismas gi surado, jog malda prieš pamokas ir po jų yra nekonstituciškas veiksmas, nes, girdi, jis kliudo ateistinei mažumai. Protestavo visų konfesijų dvasininkai, protestavo visų religijų tikintieji, bet jų protestai atsimušė kaip į nepajudinamą sieną. Visi žino ir sutinka, jog tikrai daugiau kaip 50% piliečių nori maldos mokyklose, bet ten, kur teismas tarė savo žodį, visos aimanos turi nutilti.

Palikime maldas nuošaliai, nes dėl jų uždraudimo piliečiai ne tiek jau daug nukentėjo. Pamaldieji kaip tik daugiau dėmesio ėmė kreipti į vaikų religinį auklėjimą, daugiau su jais melstis bažnyčiose ir namuose. Toks teismo religinės laisvės interpretavimas tik smarkiai užgavo daugumos ambicijas, jausmus, bet fiziškai jų nepalietė.

Baisusis "bussingas"

Sekė kitas, net nebežinau, JAV kongreso ar aukščiausiojo teismo sprendimas, dėl kurio dabar vis paskutinį žodį taria teismai, tad teismui jį ir priskiriu. Tai garsusis ir baisusis "bussing", arba, lietuviškai, vaikų iš vienos mokyklos ribų vežiojimas autobusais į kitą, dažnai labai tolimą mokyklą.

Šis sprendimas jau fiziškai ir labai brutaliai palietė šimtus tūkstančius žmonių, o netolimoje ateityje turės paliesti dešimtis milijonų. Jau kelinti metai jis yra praktikuojamas pietinėse valstijose, bene pereitais mokslo metais su dideliu triukšmu išbandytas New Yorke valstijoje, o šiais mokslo metais palietė kelius Michigano miestus.

Kaip autobusais vežiojimas prasideda? Valstiją, miestą, ar tik kurį mokyklinį distriktą į teismą patraukia NAACP (National Association for the Advancemant of Colored People), įrodinėdama, jog toje valstijoje, tame mieste ar tame distrikte mokyklose yra vykdoma rasinė segregacija. Teismas padaro sprendimą ir, kaip kartas, beveik visada negrų organizacijai palankų. Taip, taria teisėjas, mokyklos segreguotos ir jas reikia integruoti. Kaip integruoti, jei visi negrai gyvena didmiesčių vidury, getuose ar pusiau getuose, o baltieji — miestų pakraščiuose arba tolimesniuose priemiesčiuose.

Prasideda autobusais negrų vaikų vežiojimas į baltųjų mokyklas, o baltųjų vaikų vežiojimas į negrų mokyklas, į vidurmiestį, į getus. Šitaip vežiojama kelias ir keliolika mylių kas rytą ir po pietų atgal. Baisi eismo maišatis gatvėse yra rytais ir tie mokyklų autobusai maišatį dar pabaisina. Tuo tarpu vaikai autobusuose po pusvalandį ir valandą iš ryto, bebeik tiek pat po pietų kvėpuoja sudegusio dizelinio benzino kvapą.

Integruotos muštynės

Svetimose mokyklose, ypač vidurinėse (nes vežiojimas liečia pradžios ir vidurinių mokyklų mokinius) ir vienų ir kitų "svečių" laukia neapykantos pilni "draugai". Sumušimai iki sąmonės netekimo tokių "integruotų" paauglių yra kasdienis reiškinys. Neretai yra subadomų peiliais, išmetamų iš antro ir trečio aukšto per langus.

Autobusais vežiojimo šalininkų baltųjų tarpe yra daugių daugiausia viena promilė, taigi vienas iš tūkstanties. Kiek negrų ramių piliečių tokį sadistišką projektą remia, sunku tuo tarpu nustatyti, bet labai abejotina, ar remia jį, bent 50%. To, deja, dar nežino ir didieji politikieriai. Tikrai nežinodami, bet manydami, jog laimės negrų balsus rinkimų atveju, už autobusais vežiojimą pasisako, pavyzdžiui, Michigano demokratų partijos šulai, įskaitant ir buvusį didelį lietuvių draugą senatorių Phillip Hart.

Apšepusios mokyklos

Bussing, bussing... Dabar visų lūpose šitas žodis, nustelbęs gatvių kriminalo ir kitas menažiau dideles problemas. Kai imami aiškinti bei peršti to vežiojimo tikslai, jie aiškinami keleriopai, pagal reikalą, kiek kalbėtojas turi jėgų ir drąsos. Pagrindinis tikslas, sakoma, yra tarprasinis balansas. Tegu, sako, iš mažens jaunimas susimaišo ir vieni kitus pamilsta, nes predžiudizmas, esą, kyla tarp suaugusių, vienas kita pakurstant.

Kiek "meilės" tie per prievartą integruoti jaunuoliai vieni kitiems rodo, sakykime, gal irgi tėvų pakurstyti, jau minėjau. Toks "pagrindinis tikslas" kaip argumentas kiekvieno oponento yra lengvai sugriaunamas. Tuomet pakišamas antras "tikslas": esą, mažumos yra skriaudžiamos ir jiems neduodama mokslintis gerose priemiesčių mokyklose.

Kai oponentai, jau baisiai pykdami (mačiau šitaip TV debatuose dedantis), pradeda aiškinti, kad nei airiai, nei italai, nei lenkai nesiskundžia, tai bussinimo šalininkas jau prisipažįsta, kad reikalas liečia tik negrus. Ir aiškina, jog vidurmiesčių mokyklos yra senos, apšepę, tamsios, kad jose nėra labaratorijų, nėra kitokių modernių įrengimų, dėsto prasčiausi mokytojai. Visa tai tiesa, nes mokyklos čia yra išlaikomos nekilnojamo turto savininkų mokesčiais, o getų ir pusiau getų kvartalai mažiausius mokesčius moka, mažiausia pinigų mokykloms tenka.

Žodžiai, kurie grįžta į gerkles

Jeigu vežiojimo autobusais šalininkai sakytų, kad reikalinga vežioti tik one way, tai yra, kad reikalinga bent dalį getų vaikų-negriukų autobusais ar kitomis žmoniškesnėmis priemonėmis siuntinėti į užmiesčių geras mokyklas, tai dalinai besipriešiną baltieji žmonės būtų nuginkluojami ir ne tiek jau murmėdami gal imtų ir susiglaustų, padėtų negrų vaikus mokslinti. Bet vieton atvežtų juodukų, iš priemiesčių mokyklų imamas toks pat skaičius baltųjų, ir jie vežami į getus, "kur senos patalpos, kur nėra modernių įrengimų, kur prasti mokytojai"...

Dabar tiems demagogams jų žodžiai grįžta atgal į gerkles.

Kuo gi nusikalto tie baltųjų vaikai, kurie yra prievarta grūdami į getų

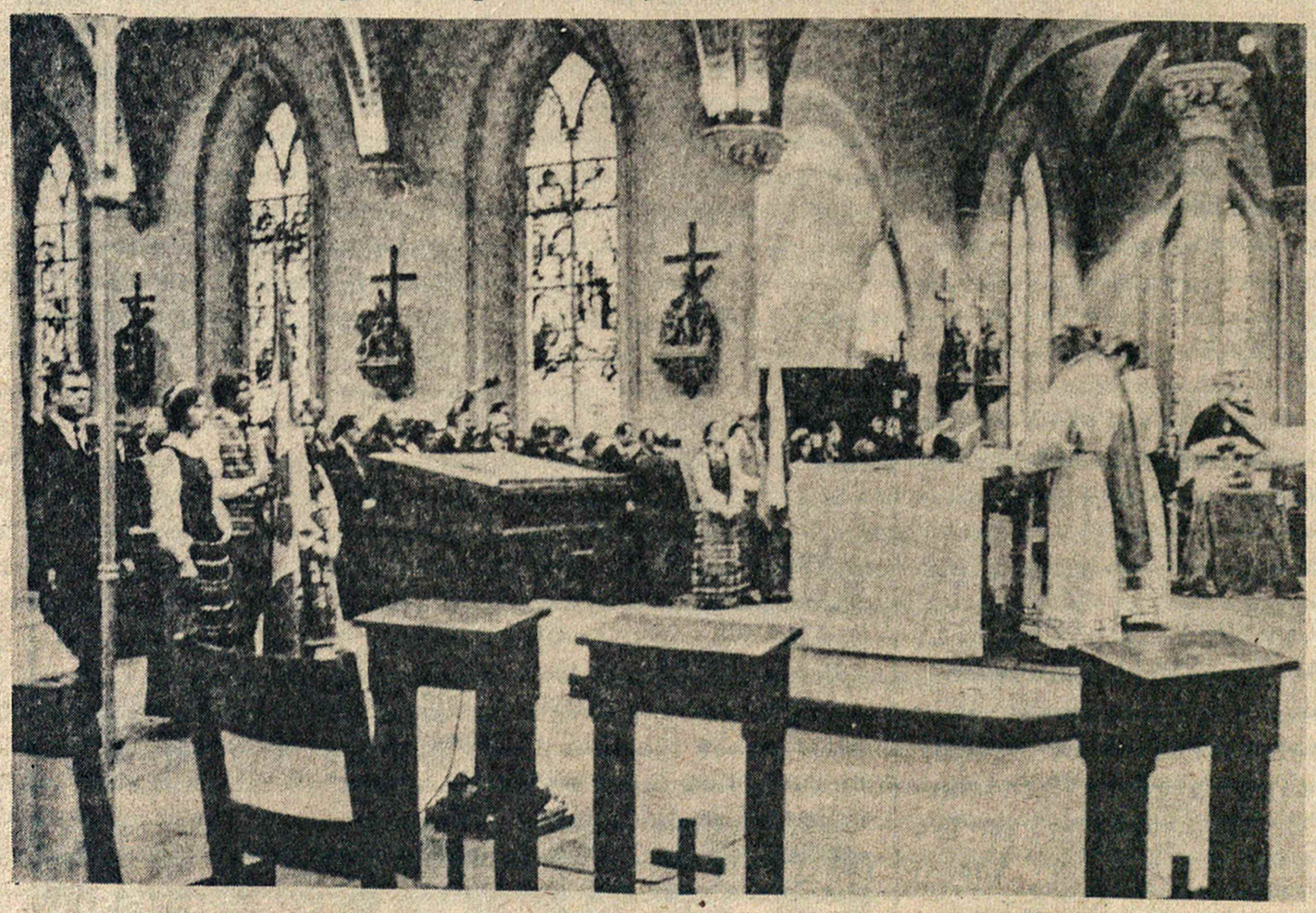

17-TOSIOS KANADOS LIT. DIENOS PAMALDOS ST. CATHARINĖS KATEDROJE.
St. C. Standard nuotr.

mokyklas ir, nepaisant tėvų protestų, pasmerkiami blogam mokslinimui, troškinimui autobusuose, neurotiškai atmosferai? Michigano mieste Pontiace, kur šį rudenį toks bussinimas prasidėjo, žmonės bandė visiškai į mokyklas vaikų nebeleisti, streikuoti. Čia vėl kaip damoklo kardas pakibo teismo sprendimas, kad vaikai turi būti mokyklose, o kitaip tėvai eis į kalėjimus.

Koks baisus autobusais vežiojimo nuosprendis, koks jis beprasmiškas ir sadistiškas, gali patvirtinti skaitytojų laiškai Detroito dienraščiuose. Ten yra išaiškinami visi vežiojimo pavojai. Išpasakojami, šaukiantis dangaus kerštо, išprakaituojami ašaromis ir krauju. Kiekvienas protaujantis žmogus iš tų laiškų turinio gali išskaityti, kad vežiojimo autobusais politika tik augina žmonių neapykantą ir integraciją, tarpusavinį susipratimą šuoliais tolina.

Pradžioje minėjau, kad JAV ima panašėti į Sovietų Sąjungą, kaip policinė valstybė. Tikrai: kas ten komunistų centro komitetas, čia aukščiausias teismas. Kas ten paskirų "respublikų" komunistų partijos ir partijėlės, čia periferijose federaliniai teisėjai. Daugumos valia čia nereiškia nė vėlnio. Demokratija bėra likusi tik popieriuje, tik kvaileliam akis dumti.

Plepiai nevaromi į beprotnamius

Konstitucija, kuri buvo aiškut aiškutėlė prieš 180-185 metus, dabar visokių "liberalių" idijotų yra taip interpretuojama, kad išeina padorios konstitucijos šlykšti perversija. Mokslingieji konstitucijos interpretatoriai ėmė teikti neribotas laisves visų rūšių kriminalistams, įskaitant ir žmogžudžius, kai tylioji dauguma (subanalėjusi, bet labai teisinga sąvoka) pasmerkta kęsti terorą, vykdomą kriminalinio elemanto ir... visagalių teismų.

Skirtumas tarp Sovietų Sąjungos ir šio krašto yra tas, kad čia Aliaska dar neverčiama bolševikiniu Sibiru ir už plepėjimą (kaip aš čia dabar plepu), dar žmonės nėra varomi į beprotnamius. Reikia manyti, jog jeigu reikalai ir toliau šitaip klostysis, sulauksime ir Aliaskos, ir beprotnamių.

America the beautiful... Kurios miestų gatvėse draudžiama vaikščioti nuo sutemos iki aušros. Kurios vaikai imti kišti į autobusų gazo kameras. Kurios konstitucija verčiama į kekšę, tarnaujančią ne meilei, gerovei ir laisvei, o kriminalui, pinigui, mažumos diktatūrai. Mano naujoji tėvynė Amerika serga, serga, serga.

Alfonsas Nakas

KALBŲ GIMININGUMAS

Daugelis yra girdėję, kad kai kurios Indijos kalbos ir lietuvių kalba yra giminingos. Kalbininkų tai nė kiek nestebina, nes tiek lietuvių kalba, tiek Šiaurės Indijos kalbos yra vienos indoeuropiečių kalbų šeimos nariai. Iš visų šios šeimos kalbų lietuvių kalba turi daugiausia archaiškų bruožų ir už kitas europiečių kalbas artimesnė senovės Indijos literatūrinei kalbai — sanskritui (sanskrito ir lietuvių k. giminingumą plačiau nagrinėja doc. R. Mironas str. „Apie indų kalbų artimumą lietuvių kalbai" „M. ir g." 1966 m. 6 nr.).

Dauguma Indijos gyventojų (apie 73%) šneka indoeuropiečių šeimos indoarijų grupės kalbomis. Iš jų svarbiausios yra šios: hindustani (112 mln.), bihari (50 mln.), marathi (36 mln.), bengali (35 mln.), gudžarati (21 mln.), radžasthani (18 mln.), pandžabi (16 mln.), orija (16 mln.) ir kt. Visos šios kalbos turi gana daug bendrų bruožų: maždaug tą pačią garsų sistemą, panašią gramatiką, o pagrindinė žodžių dalis taip pat yra bendros kilmės. Visose gausu žodžių iš sanskrito, persų, arabų bei anglų kalbų. Kita didelė gyventojų dalis — apie 110 milijonų (25%) — kalba dravidų šeimos kalbomis, paplitusiomis pietinėje šalies dalyje: telugu (40 mln.), tamili (32 mln.), kanada, malajali ir kt. Neskaitant panašios fonetikos ir bendrų skolinių iš kitų kalbų, su indoarijų kalbomis jos nieko bendra neturi. Rytų Indijos valstijose dalis gyventojų kalba kinų-tibetiečių šeimos tibetiečių-birmiečių grupės kalbomis. Jų priskaičiuojama net 113, nors kalbančiųjų skaičius nesiekia nė 3 milijonų. Apie 5,5 mln. gyventojų kalbos priklauso munda šeimai. Tai — santalai, munda, ho ir eilė kitų nedidelių tautelių.

Pagal Indijos Respublikos konstituciją krašto valstybine kalba šalia laikinai naudojamos anglų kalbos yra hindi. Tai — viena iš hindustani literatūrinių formų. Hindi skiriasi nuo kitos formos — urdu — tuo, kad naudoja senovinę indų abėcėlę — devanagari, o be to joje daug žodžių iš sanskrito ir žymiai mažiau iš persų bei arabų kalbų. Urdu, naudojančioje arabų rašmenis, atvirkščiai, labai daug skolinių iš persų ir arabų kalbų, mažai iš sanskrito. Hindustani — tai grupė artimų dialektų, paplitusių šiaurinėje Indijos dalyje ir palaipsniui pereinančių į kitas indoarijų kalbas. Todėl visa, kas toliau kalbama apie hindustani, turi atitinkamus reiškinius ir kitose indoarijų kalbose: bihari, bengali, pandžabi, nepali (Nepale) ir kt.

Apie kalbų giminingumą galima spręsti pagal bendrus reiškinius morfologijoje, leksikoje ir fonetikoje. Tad ką bendro turi lietuvių kalba su šiuolaikinėmis Indijos kalbomis?

Pirmą kartą išgirdę hindustani, tuoj atkreipsime dėmesį į tai, kad joje yra gana daug garsų, kurių lietuvių kalboje neturime. Pavyzdžiui, be mums įprastų dantinių priebalsių t, d, n, hindustani kalboje yra cerebraliniai (tariami, liečiant liežuvio galu kietąjį gomurį) t, d, n. Be to, visi sprogstamieji priebalsiai gali būti aspiruoti: tha, dha, tha, dha, pha, bha, čha, džha. Balsiai ir dvibalsiai maždaug atitinka lietuviškus. Yra ilgi ir trumpi a, i, u; o, e — tik ilgi. Tokia pat buvo ir sanskrito fonetika.

Hindustani morfologija, lyginant su mūsiške, yra žymiai paprastesnė ir labiau nutolusi nuo sanskrito. Daiktavardis turi tik tris linksnius — tiesioginį, netiesioginį ir vokatyvą (šauksmininką). Būdvardžių yra dvi grupės — kaitomų ir nekaitomų. Tiek vieni, tiek kiti nelaipsniuojami. Kaitomieji vyriškosios giminės būdvardžiai turi galūnę -a, moteriškosios -i, pvz.: mitha — saldus, mithi — saldi. Sudėtiniai žodžiai sudaromi panašiai, kaip ir lietuvių kalboje. tik, aišku, naudojami savi arba skolinti afiksai. Įvardžiai turi tris linksnius: tiesioginį, netiesioginį ir objektinį (galininką). Kai kurie įvardžiai bei jų atskiros formos labai primena lietuviškus: aš — maen (palygink „man", „mane"); tu — tū, šitie, jie — je; kas — kjā; koks — keisā ir pan. Veiksmažodis, kaip ir lietuvių kalboje, turi daug įvairių formų ir sudėtinių laikų, panašių mūsų analitines konstrukcijas „yra buvęs", „buvo atėjęs", „bus baigęs" ir kt.

Įdomu palyginti hindustani ir lietuvių kalbų leksiką. Čia bendri reiškiniai kur kas konkretesni. Pavyzdžiui, šaka — šākhā (arba šakh), medus — mādhu, gyvenimas — dživan, dešinė — dāhine, dievas — dev, deivė — devi, penki — panč. Atitikmenys leksikoje ypač svarbūs tuo kad, naudojantis matematiniu glotochronologijos metodu, pagal jų skaičių galima nustatyti dviejų kalbų arba jų protėvių išsiskyrimo laiką. 100 pagrindinių žodžių sąraše lietuviai ir indai turi šiuos bendros kilmės žodžius:

akis	ānkh
dantis	dānt
du	do
duoti	denā (nā — bendraties galūnė)
dūmai	dhūan
eiti	ānā
gyventi	džīnā
kęsti	kātnā
mėsa	māns
mirti	marnā
nagas	nākhūn
naujas	najā, nāv
ne	na
paukštis	pakši
širdis	hridai
tu	tū
ugnis	āg, agni
vanduo	pani
vyras	puruš
žinoti	džānnā

Viso 20 žodžių. Išeitų, kad mūsų kalbos atsiskyrė prieš 6 tūkst. metų. Tačiau nustatyta, kad lietuvių kalba gyvuoja tik trylika amžių, todėl gautas skaičius apytikriai nurodo tolimų dviejų kalbų protėvių „išsiskyrimo" laiką.

Bendros kilmės žodžiai mums svarbūs dar tuo, kad padeda nustatyti lietuviškų žodžių etimologiją. Pavyzdžiui, visi sąraše esą žodžiai yra labai seni ir buvo jau indoeuropiečių prokalbėje. Kitaip jie negalėjo patekti į abi kalbas. Įdomu, kad kai kurie lietuviški žodžiai yra archaiškesni už atitinkamus žodžius hindustani kalboje. Antai dvibalsis au žodyje „paukštis" yra senesnis už a žodyje „pakši". Paprastesnė antrojo žodžio forma liudija, kad jis yra daugiau pasikeitęs, naujesnis. Tą patį galima pasakyti apie kitus žodžius: kātnā — kasti (neteko s), džīnā — gyventi (senesnis g tapo dž; plg. latvių „dzīve"), naujas — najā. Antra vertus, ānkh yra archaiškesnis už lietuvišką „akis" (bent dalinai, nes -s yra išlikęs iš indoeuropiečių prokalbės). mans — už „mėsa".

Lietuvių ir hindustani kalbų giminingumas akivaizdus. Dar daugiau, hindustani mums yra artimesnė, pvz., už anglų ar prancūzų kalbas. Tačiau ji žymiai tolimesnė negu lenkų, rusų, čekų ir kitos slavų kalbos, nekalbant jau apie latvių kalbą. Iš kitų Europos kalbų artimiausiomis hindustani giminėmis yra slavų kalbos, tačiau jos yra tolimesnės, negu lietuvių kalba. Lenkų rusų, bulgarų ir kai kuriose kitose slavų kalbose nėra ilgų balsių, šauksminnko linksnio (bulgarų kalboje daiktavardžiai nekaitomi linksniais), mažiau bendros kilmės žodžių. Tai leidžia daryti išvadą, kad iš visų Europoje naudojamų kalbų lietuvių kalba yra artimiausia svarbiausioms Indijos ir Pakistano kalboms, tame tarpe ir valstybinėms — hindi ir urdu.

A. PRAZAUSKAS

(Mokslas ir Gyvenimas)

al. gimanto skiltis

NUTRŪKUSIOS GASTROLĖS

Vienu metu šis reikalas jau buvo lyg ir pamirštas, bet dabar ir vėl tautiečių tarpe pakankamai gyvai diskutuojamas. Tai sovietinamos Lietuvos menininkų, vokalistų ar instrumentalistų, pavienių ar ansamblių, gastrolių šiame kontinente klausimas.

Prieš keletą metų sovietinamos Lietuvos menininkus iš tiesų gana dažnai girdėjome. Bet visa tai kažkaip nurimo, nebesikartoja, nors visa ta kontraversija ir pasiliko.

Vieni tebegalvoja, kad tie koncertai, atliekami iškilių menininkų iš tėvynės, yra reikalingi ir būtini išeivių lietuviškąsias nuotaikas gaivinti, žadinti ir palaikyti. Tuo tarpu kiti sako, kad nereikalingi mums tokio pobūdžio ryšiai su kraštu, nereikia mums tų visų infiltracinių ir pavojingų žaidimų. Telieka, esą, visa taip kaip yra, ir nereikia iš mūsų pusės jokių pastangų kelti, skatinti ir judinti, turime juk savus ansamblius, solistus ir to visai pakanką.

O toji gastrolių problema nėra jau tokia paviršutinė ar paprasta. Visi buvę koncertai, gerai prisimename, buvo sukėlę daug triukšmo ir kartėlio. Daug aistringos polemikos, pasižnaibymų buvo palieta... Anoje pusėje tie visi reiškiniai puikiai žinomi. Logiškai galvojant, iš ten reikėtų laukti dar daugiau čia ruošiamų koncertų ir kitokių meninių pasirodymų. Juk visa tai tik kaišina ir skaldo lietuviškąją išeiviją. Ir jei to nėra, jei gastrolės yra nutrūkusios, turi būti priežasčių, kodėl viskas lyg ir sustojo ir, bent netolimoje ateity, nesimato ir nesigirdi kokių nors naujų gastrolių JAV ir Kanados lietuvių tarpe.

Tiesa, turime lyg ir "oficialią" viso to reikalo versiją. Vilniškis kultūros ministras L. Šepetys pareiškęs, kad jie ten labai gerbią savo talentingus menininkus ir nenori juos matyti Amerikos kontinente visaip niekinamus. Girdi, ateity menininkai tik tada vyks, jei bus kviečiami lietuviškų organizacijų ar sudaryto plataus mąsto komiteto.

Tačiau ši versija kai kuriuos sovietinamos Lietuvos gyvenimo stebėtojus ne visai patenkina. Gal tai ir esama dalinės tiesos, bet, regis, bus ir kitokių priežasčių. Kai kuriais atvejais vilniškiai autoritetai leidžia ir skatina menines išvykas, bet dar galingesni balsai "visos šalies sostinėje", štai, ir užblokuoja visą sumanymą.

Ar ne panašiai buvo su tikrai iškilusiu ir pripažintu vaikų choru Ąžuoliukas? Jie jau buvo visiškai pasiruošę vykti gastrolėms Vakarų Europon, būta preliminarinių pasiteiravimų dėl eventualaus jų atvykimo ir šion Atlanto pusėn, tik staigus ir ten daug kam netikėtas veto palaužė turėtas viltis ir neparastą norą gastroliuoti tolimąjame užsienyje.

Yra tad pagrindo spręsti, kad Vilnius toli gražu neturi paskutinio žodžio spręsti tokių reikšmingų dalykų: vykti ar likti namuose. Ir tai, galimas dalykas, lygiai galioja tiek atskiriems asmenims, tiek ir ansambliams.

M.Čapkauskas

NAZARETO MALŪNAS

• • •

Liūdniausia paros dalis čia yra vakaras. Koks neapsakomai liūdnas vakaras. Taip visur tuščia ir tylu, jog kartais pradedu jaustis, kad esu atsidūręs epidemijos siaučiamame rajone. Pagaliau ir pati vietovė yra keista: nei čia miestas, nei čia kaimas. Jokių mašinų signalų, jokių fabrikų sirenų, jokio karvių baubimo, jokių mergų krykštavimo. Šią mirtiną tylą sutrikdo kažkur toli liūdnai kaukiančio šuns balsas, kuris dar didesnį liūdesį man suteikia, kuris man lyg ir primena, jog ir aš esu vienišas kaip tas šuo.

• • •

Gana dažnai stebiu laidotuvių apeigas, kurios man būna labai skirtingos. Vienos labai triukšmingos, kitos labai tylios. Vienose dalyvauja dūdų orkestras, minios žmonių, įvairiaspalvės vėliavos, matosi kalbėtojai, kurie mosikuodami rankom linki lavonui amžinos ramybės, linki jam lengvos žemelės lyg, rodos, lavonas klausytų ką jie jam sako.

Stipresniam vėjui nuo kapinių pūstelėjus, sėdėdamas prie lango, aš girdžiu net verksmus. Tokios rūšies apeigos paprastai užtrunka kelias valandas, o po to žvilgantis grabas nuimamas nuo aukšto padėklo ir, rūpestingiau negu stiklas, virvėmis nuleidžiamas į jam paskirtą duobę.

Kitos apeigos būna labai trumpos ir kuklios. Keli vyrai atneša baltų, gal ir neobliuotų, lentų grabą ir įmeta jį duobėn, kaip nereikalingą grumstą. Visas apeigas atlieka besikeikiąs Samtis, o jos būna labai trumpos: tik suvertimas duobėn akmenų ir žvyro. Atlikęs savo darbą, Samtis pamažu nukrypuoja takeliu, vedančią Nazareto malūno link.

Žmonės skirtingai gyvena, skirtingai jie ir laidojami.

• • •

Beveik kasdien pro mano langą praeina melsvais rūbais apsirengusi moteris. Pradėjau stebėti, kur ji eina. Pasirodo, kad ji visada nueina į kapines. Ten ji patvarko vieną kapą, pastovi, pasidairo ir, uždarius vartelius, vėl grįžta ta pačia gatve, praeidama pro mano langą.

Kas yra toji moteris, kuri taip rūpestingai tą kapą prižiūri ir taip uoliai jį lanko? Gal ten ilsisi jos sesuo? Gal motina? O gal jos vyras? Bet ne. Jokia moteris taip rūpestingai savo vyro kapo neprižiūrės. Našlės užmiršta savo vyrus daug greičiau negu vyrai galvoja.

Aš pasiteiravau pas Rapolą.

– Ji pati nežino, – atsakė Rapolas, – kas ten palaidotas. Niekas nežino, kieno ten kapas, gal ten šuns kaulai guli...

– Kodėl taip sakai?

– Dėl to, kad aš žinau, kur ji eina. Ji eina į kairiąją kapinių pusę, kur buvo laidojami klaidžiatikiai. Dabar ten nieko nelaidoja. Dabar klaidžiatikius veža į krematoriumą.

– Bet kas ji tokia yra?

– Aš jos asmeniškai nepažįstu, bet žmonės ją vadina Lora. Ji yra viena iš tų ankstyvųjų vasarotojų, nors ji neapsistojo viešbutyje, o kažkur kitur. Vieną kartą aš ją kalbinau, bet ji tylėjo kaip mumija. Julija sako, kad jai ne visi namies, bet ką čia mes apie ją.. Eime vakarieniauti.

Prie stalo Rapolas kalbėjo toliau.

– Pernai irgi čia buvo tokia žmogysta atvykus, kuri rūpinosi žmonių sielomis. Bet kas tas sielas išgelbės? Yra žmonių, kurie su panašiais tikslais nusidangena net į džiungles, kad tik išgelbėtų laukinę sielą. Bet jiems nereikia taip toli keliauti. Kur tau... Juk tiek daug blogio yra pas mus. Jo pilna kiekviename mieste, kiekviename kaime, kiekviename name...

– Bet iš kur ji atvyko?

Rapolas, mano klausimo lyg neišgirdęs, vėl nukrypo į savo temą.

– Aš tau papasakosiu vieną įvykį, kurį man teko matyti. Kažkokiu būdu ir nežinia iš kur mūsų gatvėj atsirado šeškas. Vaikų ujamas ir mirtinai išsigandęs, tas šeškas palindo po stovinčiu automobiliu. Ne tik vaikai, bet ir suaugę žmonės pradėjo svaidyti į jį akmenis ir tik dėl to, kad jiems nepatiko jo aromatas. Bet juk tai yra vienintelė patiės Dievo jam suteikta apsigynimo priemonė. Būdinga ir tai, kad tą linčą stebėjo du policininkai ir vienas dvasiškis, tačiau nė vienas iš jų nemėgino sutrukdyti tos krikščioniškosios egzekucijos. Kam tada rūpintis kokio nors kanibalo sielos išgelbėjimu, kuris, aš manau, šeškų užmušinėjimu neužsiima?

Vienuoliai ir kunigai Rapolui nepatinka. Tai esanti bailių armija.

– Kada yra pavojus tautai, – sakė Rapolas, – jie negriebs už ginklo kaip kiti vyrai, bet ramiai skaitys psalmes, sutikdami su vienuoliu Rabelais, kad saugiau yra už kitą melstis, negu pačiam muštis.

Iš vienuolio Rapolas matąs tiek naudos, kiek iš žvakės be knato.

– Ai, koks kvailas pasaulis, – skundėsi jis. – Epikūras galvjo, kad žmonės yra protingiausi padarai žemėje, bet nusivylė senis, pamatęs sapnų aiškintojų ir maldininkų būrius. O kas dabar? Tas pats. Žvilgterėk į mūsų laikų hermitus. Jų uniformos margesnės negu kryžiuočių armijos prie Žalgirio dėvėjo. Vieno sutana juoda, kito – balta, trečio – ruda. Vienas su kapišonu, kitas be kapišono. Vienas apsijuosęs diržu, kitas –

VYTAUTĖ ŽILINSKAITĖ

Darniai

Namų valdytojų suvažiavimo tribūnas. Brangūs draugai!

Satyrikų ir humoristų suvažiavimo tribūnas. Mieli draugai!

Namų valdytojų tribūnas. Mes susirinkome pakalbėti apie šios ir rytojaus dienos uždavinius.

Satyrikų tribūnas. Pasitarti dėl ateities gaires nužymėti mes čia atvykome.

Namų valdytojų tribūnas. Bet, prieš kalbėdami apie šią dieną, imkime ir, kaip įprasta, atsigręžkime į jau nuverstą vagą...

Satyrikų tribūnas. Tačiau šios dienos nebūtų be vakarykštės. Tad leiskite valandėlę atsigręžti atgalios...

Namų valdytojų tribūnas. Anksčiau kai kam sukeldavo abejonių mūsų darbo svarba, ne vienas, žiūrėk, leptelėdavo, kad namų valdybos — netvarkos ir biurokratizmo židinys...

Satyrikų tribūnas. Ne vienas ir ne du akmenys kadaise krito į mūsų daržą; kur bepasisukę, nuolat girdėdavome, kad satyra teturinti vieną dantį, ir tą patį išklibusį...

Namų valdytojų tribūnas. O dabar jau niekas ir įsivaizduoti negalėtų mūsų liaudies ūkio, komunalinio ūkio be namų valdybų...

Satyrikų tribūnas. O nūnai be humoro ir satyros niekas ir įsivaizduoti negalėtų mūsų plačiašakės, įvairiastyges literatūros...

Namų valdytojų tribūnas. Neregėtai išsiplėtė namų valdybų tinklas, atėjo naujų kvalifikuotų santechnikų, įsigijome daug naujų, moderniškų irenginių...

Satyrikų tribūnas. Į mūsų gretas įsiliejo nauji gabūs plunksnos meistrai, prasiplėtė mūsų temų ratas, o mūsų žanras praturtėjo naujais įdomiais kūriniais...

Namų valdytojų tribūnas. Linksmai tariant, mes išaugome iš vaikiškų trumpikių...

Satyrikų tribūnas. Rimtai kalbant, mes išsinėrėme iš vystyklų...

Namų valdytojų tribūnas. O tai, kad mes išbridome iš atsilikimo, išsivadavome iš trūkumų, kad dirbame gerai ir labai gerai, įrodo neužginčijamas faktas...

Satyrikų tribūnas. O kad mes pagaliau atsikratėme ribotumo, kad įkopėme į nepasiektas kūrybos aukštumas, kad pagaliau liovėmės rašyti apie vieną ir tą patį, liudija toks svarus argumentas...

Namų valdytojų tribūnas. ...įrodo nenuginčijamas faktas, kad per paskutinius septynerius metus satyrikai neišspausdino apie mus nė vienos satyros ar humoreskos!

Satyrikų tribūnas. Liudija toks svarus argumentas, kad per pastaruosius septynerius metus neparašėme nė vienos satyros ar humoreskos apie namų valdybas!

Namų valdytojų ir satyrikų balsai susiliejo į vieną darnų chorą; visi susikabina rankomis, draugiškai šoka „Blezdingėlę"...

Pirmoji barzda

Kai šiltą vasaros vakarą išeinu į savo miesto gatves ir regiu nesuskaičiuojamus būrius vyrukų su skystomis ar vešliomis barzdomis, neįučia prisimenu žmogų, kuris pirmasis mūsų mieste užsiveldino barzdą. Jo vardas buvo Meškelė.

Tai įvyko prieš keliolika metų. Daug įvykių tąmet užplūdo mūsų miestą: šiurpi žmogžudystė, garsaus menininko skyrybos, žinia apie sniego žmogų, naujiena apie skraidančią lėkštę... Tačiau ne viena šių sensacijų taip nesupurtė miesto, kaip Meškelės barzda. Miestas tarsi pajuto gresmę: šita rusva, smailėjanti į apačią barzda gali apversti aukštyn kojomis tai, kas ir be to jau apversta!

Tais laikais auginti barzdas ryžosi tik nuliegę, papsintys pypkę senukai. Beje, iki karo nemaža prakutusių valdininkų puikavosi pūstais golfais ir stačiomis barzdelėmis, tačiau karas tas išrove, galima sakyti, su šaknimis, ir jos daugiau nebeataugo...

Iki šiol nesuprantu, kodėl mano miestą, patrusį tiek dideliu ir baisių sukretimų, taip ortrenkė skystutė Meškelės barzda. Nebuvo nė vieno, kuris gatvėje į ją neatsigręžtų, nė vieno, kuris neišversty akių, ko nors neleptelėtų ar nesukikentų...

O Meškelė? Jis eidavo, tarsi negirdėdamas užgaulių žodžių, tarsi neregėdamas kandžių šypsnių ir nejusdamas dėlėmis įsisiurbusių žvilgsnių. Žiūrėdavo kažkur prieš save ir kantriai nešė užsikrautą kryžių. Mergina, su kuria jis draugavo, paliko jį ir viešai išjuokė. Tėvai, girdėjau, liepę nesirodyti jų akyse tol, kol nenusikirpsiąs barzdos. Apie tai, ką jam tekdavę iškęsti tarnyboje, neverta nė pasakoti...

Itin žiaurūs Meškelei būdavo paaugliai. Gal todėl, kad jiems nesikalė pūkas, o gal todėl, kad Meškelė atėmė jiems galimybę mesti iššūkį miestui, — jie itin žiauriai jį persekiojo.

— Vivo, Rudi!

— Saliut, variagai! — šūkalodavo, dar iš tolo jį užmatę, ir, suleidę į burną pirštus, taip šaižiai sušvilpdavo, kad visas miestas dėkingai užsikimšdavo ausis. Pro pat Meškelės nosį prašvilpdavo iš timpos paleistas viniagalis, apžėlusį žandą nutvilkydavo sniego gniūžtė, o sykį kino seanso metu nematoma ranka pačiupo jį už barzdos ir taip papurtė, kad Meškelė nusirito nuo kėdės...

O dabar, kaip sakiau, miesto gatvėmis plaukte plaukia nesuskaičiuojamų barzdylų būriai. Ir kokių tik barzdų čia nepamatysi! Jauni vyrukai mėgsta seneliokiškas, „hemingvejiškas". Orūs, pagyvenę vyrai pasirenka solidžią, keturkampę. Dailininkai aplink skustą smakrą išriečia barzdą-aureolę. Studentai, kuriems barzda neauga, užleidžia žandus bent galvos plaukais... Žodžiu, visas miestas pavirto viena didele barzda, kurią jam prisiuvo Meškelė.

O jis pats?

Miestas jį pamiršo. Kas norės prisipažinti, spiovęs į šulinį, iš kurio geria?

Bet jeigu barzdotoje minioje sutiksite nebe jauną, pirma laiko pražilusį ir sukumpusį vyriškį, — žinokite, tai Meškelė. Kepurės galite nenukelti — jis šito nemėgsta. Savo triumfo dienomis jis užsuko į kirpyklą ir švariai nusiskuto. Dabar jis galėjo atsipūsti: ledai pralaužti, jo pramintu keliu žengia naujos vyrų minios... Kad nesipainiotų jiems po kojų, Meškelė kukliai pasitraukė į šalį. Jis nedejuoja, kad jaunimas pamiršo jo, barzdos pradininko, nuopelnus ir nerodo reikiamos pagarbos. Jis nereikalauja auditorijų, kuriose galėtų pasakoti savo barzdotą istoriją. Neburnoja, kad dabartinės barzdos nėra lygiai tokios, kaip kadaise jo. Jis net neieško literatūrinio bendraautorio, kuris jam parašytų barzdotų prisiminimų knygą. Neįsižeidžia, negavęs pakvietimo į barzdotų sukakčių minėjimus. Neréžia barzdotų kalbų apie tai, kaip sunku buvo žengti pirmajam. Neprašo spec. šukų barzdai. Nerašo barzdotų minčių į spaudą... Ir svarbiausia, kaip minėjau, jis nusiskuto barzdą!..

Ko gero jis iš tikrųjų buvo pirmas! Lit. ir Menas

juosta, trečias – virve. Vienas apskustas, kitas apkirptas, trečias apžėlęs. Vienas apsiavęs batais, kitas – sandaliais, trečias – basas vaikšto. Vienam kryžius išpaišytas ant krūtinės, kitam – ant nugaros, trečias be kryžiaus apsieina.

Rapolas būtų dar ilgiau kalbėjęs, bet tuo laiku grįžo Darata. Ji piktokai dirstelėjo į Rapolą. Nuėjau savo kambarin, atsisėdau ant lovos ir pradėjau galvoti. Ne apie vienuolius galvojau, bet apie tą moterį. Ji slepia kokią nors paslaptingą ir įdomią istoriją. Pasiryžau žūt būt su ja susitikti ir pasikalbėti.

• • •

Daratos kūdikis, atrodo, serga, nes jis labai dažnai verkia ir dejuoja. Koks biaurus yra verkiantis kūdikis. Koks silpnas tvarinys yra gimęs žmogus... O vis dėlto iš jo išaugs raumeningas vyras. Kokie keisti Dievo keliai...

• • •

Pastebėjau, kad Darata su Rapolu labai retai kalbasi: tik būtinais reikalais. Sunku pasakyti, kiek Darata pavasarių yra mačius, bet ji už savo brolį yra žymiai jaunesnė. Rapolas yra keisto būdo žmogus, nes jis, kaip vaikas, gali savo nuomonę kiekvienu momentu pakeisti ir prisitaikyti prie kalbančio asmens įsitikinimų. Ginčytis jis nemėgsta.

Keista ir tai, kad jis skaito mokslinio turinio knygas, bet perskaitęs mažai ką atsimena arba ne viską supranta. Jis netiki, kad saulė yra neišsemiamos energijos šaltinis ir jis netiki, kad ji ilgai švies.

– Ji dega, tai ir sudegs. Pasaulio galas bus toks, kad visi gyviai sušals, o ne sudegs, – tvirtina jis. – Ji nepradės šildyti taip, kad visi vandenynai užvirtų.

Jis netiki ir į astronomų apskaičiavimus.

– Kaip jie gali tvirtinti, kad tiek ir tiek yra kilometrų iki Veneros ar iki Marso? Atvesk man astronomą ir tegul jis pasako, čia atsistojęs, kiek yra metrų nuo čia iki ežero. Jis niekada tiksliai neatspės.

Jis tiki, kad Dievas viską sutvėrė, bet netiki, kad Nojus viską išgelbėjo.

– Jeigu net mažas cirkas, – sako jis, – užima kelių hektarų plotą, tai kaip Nojus galėjo sutalpinti tūkstančius žvėrių į vieną geldą? Kaip jis ją pasidarė, jeigu tada dar nebuvo vinių? Kaip nuo Ararato kalno beždžionės ir kengūros atsidūrė Australijoj, jeigu jos dar ir šiandien plaukti nemoka? Čia yra tik žydiška pasaka. Nuo tvano turėjo būti kitos išsigelbėjimo priemonės, jeigu iš viso toks tvanas buvo.

Darata, priešingai, tokiomis temomis niekada neužsiima. Į bažnyčią ji eina kiekvieną sekmadienį, bet ji niekada nesineša su savim maldaknygės ar rožančiaus, kaip kitos miestelio moterys daro.

Būdama virtuvėje ar kieme, viena ar su vaiku, ji visada niūniuoja liūdnas melodijas. Ji labai mėgsta klausytis pasakojimų apie kitas šalis, apie kitus žmones, apie kitus papročius, bet ji niekada neturėjo progos išvykti už savo apskrities ribų. Jos didžiausias noras buvo keliauti arba net amžinai palikti šį tykų miestelį, bet toks jau buvo jos likimo ratas, kad, būdama neturtinga, ji ištekėjo jauna ir čia pasiliko.

• • •

DELEGACIJA KYBARTUOSE

BRONIUS STASIULIS

Ištikrųjų, nieko ypatingo nebūtų įvykę Kybartuose, 1940 m. birželio 15 d., jeigu prezidentas A. Smetona, atvykęs į Kybartus, apie 5 val. po pietų, būtų su šeima tiesiai vykęs į Vokietiją. Tiesa, jis norėjo sulaukti savo žmonos p. Smetonienės, kuri keliavo iš jo ūkio, per Šakius, į Kybartus, tačiau ir jai atvykus jis neskubėjo išvykti ir delsė.

Po 10 val. nakties, aš gavau, per policijos departamentą, oficialų ministerio pirmininko įsakymą uždaryti sieną. Situacija pasikeitė ir visiškai susikomplikavo. Skubiai susižinojau su departamento direktoriumi, kuris tą telegramą pasirašė ir jam pranešiau, kad Kybartuose yra prezidentas su šeima ir ketina vykti į Vokietiją. Direktorius aiškiai ir konkrečiai man atsakė, kad tas įsakymas liečia ir prezidentą. Aš dar paskambinau ir į Kariuomenės štabą. Gen. Karvelis man tą patį atsakė, paaiškindamas, kad pas prezidentą yra siunčiama speciali delegacija.

Oficialiai siena buvo uždaryta, maždaug, 10 val. 30 min. nakties, tad nuo 5 val. vakaro buvo laiko prezidentui nekliudomam išvykti, ir jis būtų išlydėtas su prideramu respektu. Tas pats lietė ir visą jo šeimą, palydovus ir jų daiktus.

Sieną uždarius ir prezidentui apie tai sužinojus, jis, jo šeima, bei palydovai, taipogi ministeriai gen. K. Musteikis su A. Tamošaičiu, sėdosi į automobilius ir atvyko prie pasienio pereinamo punkto.

Kybartų pasienio rajono viršininkas tuo metu buvo J. Tiknys, ats. karininkas ir patyręs pasienietis. Mašinų vorai privažiavus prie sienos, jis perspėjo, kad siena yra uždaryta ir be atskiro leidimo jis neturįs teisės atidaryti. Savotiškas incidentas įvyko su gen. K. Musteikiu, kuris priartėjęs prie sienos aiškintis dėl jos uždarymo, nutaikęs patogų momentą, šoko per barjerą ir pabėgo. Savo "Prisiminimų fragmentuose" aprašydamas tą įvykį, generolas kaiką nutyli, o kaiką ir perdeda. Bet, tai ne šio laiško tema.

Negalint pereiti per sieną oficialiai, visi susėdo į mašinas ir pradėjo skirstytis. Kiek pavažiavus nuo sienos, prezidentas su adjutantu plk. Žukaičiu, išlipo iš mašinos ir ėjo miestelio link pėsti. Laikas buvo tarp 11 ir 12 val. nakties. Apie šį įvykį, baro viršininkas Žemaitis, tuoj man pranešė telefonu ir aš skubiai išvykau į Kybartus. Prezidentas, adjutanto lydimas ir pasitaikiusio policininko padedamas, pasiekė "žaliąją sieną" ir per upelį perėjo į Vokietiją.

Policininko pavardę, kuris padėjo prezidentui pereiti sieną, aš neatsimenu ir tuo tarpu užrašuose nesurandu. Policininkui sugrįžus į nuovadą aš turėjau su jo pokalbį, labai trumpą ir liečiantį vien jo asmenį. K. K. Morkūno aprašytas pokalbis su manim visiškai nepanašus nei turiniu nei aplinkybėmis.

Apie 1 val. nakties, jau birželio mėn. 16 d., iš Kauno atvyko siųsta delegacija: min. E. Galvanauskas, gen. K. Tallat-Kelpša, plk. Šliogeris ir plk. P. Saladžius. Visi, išskyrus plk. P. Saladžių, tiesiai atėjo į nuovadą pas mane, pasisakė kad jie atsiųsti ministerio pirmininko pasimatyti su prezidentu. Delegacija buvo korektiška, jokių reikalavimų ar priekaištų man nedarė, tiktai prašė sudaryti sąlygas jai pasimatyti su prezidentu, kuris jau buvo Eitkūnuose. Netrukus, policininko lydimas, iš gimnazijos atėjo ir plk. P. Saladžius. Jis buvo užsigavęs dėl policijos eskorto ir man pareiškė protestą, bet šis incidentas tuoj buvo likviduotas vietoje ir toliau ramiai kalbėjom apie reikalą.

Mums bekalbant, paskambino Virbalio policijos nuov. viršininkas ir pranešė, kad į Kybartus žygiuoja 9 pėst. pulkas iš Mariampolės. Man ir delegacijai tas buvo netikėta staigmena. Pagalvojau, gal rusai persikėlė per Nemuną ir žygiuoja į pasienį. Skubiai išsišaukiau Kariuomenės štabą ir paklausiau gen. Karvelį kame reikalas. Dėl tos mano žinios gen. Karvelis susijaudino, paprašė palaukti prie telefono iki pasiteiraus divizijos štabe. Tačiau, ir divizija nieko nežinojo apie pulko žygį, ir generolas paspėliojo, kad gal kokia provokacija, arba nesusipratimas įvyko. Gen. Karvelis prašė, kad tuoj vykčiau pasitikti pulką ir suradęs pulko vadą, jo, generolo, vardu, prašyčiau grąžinti pulką į kareivines, nes gali susidaryti labai rimtų komplikacijų. Čia pat, mano kabinete buvo ir gen. K. Tallat-Kelpša, pilnoje uniformoje ir aš pasiūliau jį siųsti, kas ir buvo padaryta.

Gen. K. Tallat-Kelpšai išvykus vykdyti įsakymą, aš, tuo tarpu, pasiunčiau baro viršininką Žemaitį į Eitkūnus pasiteirauti pas vokiečius ar jie įsileis iš Kauno atvykusią specialią delegaciją pasimatyti su prezidentu. Vokiečiai sutiko ir po keletos valandų, grįžus gen. K. Tallat-Kelpšai, Žemaitis išsivedė min. E. Galvanauską ir gen. K. Tallat-Kelpšą į Eitkūnus. Po kiek laiko, jiems grįžus, min. E. Galvanauskas skambino į Kauną, su kuo tai kalbėjo ir vėl paprašė eiti į Eitkūnus. Antrą kartą delegacijai sugrįžus, min. E. Galvanauskas man papasakojo, kad jie prašė prezidentą grįžti į Kauną, bet jis nesutiko. Anot jo žodžių, delegacija uždavinį atliko ir rengėsi vykti į Kauną. Laikas buvo apie 6 val. ryto.

Paryčiui, maždaug po 5 val., man paskambino gen. Karvelis ir pranešė, kad ministeris pirmininkas leido išleisti į užsienį visą prezidento šeimą, kas nedelsiant ir buvo įvykdyta. Visi buvo išleisti į Eitkūnus per pasienio pereinamąjį punktą su visais turimais daiktais. Paprastai, vykstant per sieną, daiktus tikrina mutinė, bet šį kartą to nedarė, tik perleisti per sieną automobilius muitinė nesutiko, nes jie visi buvo valdiški ir tam reikėjo atskiro leidimo iš Kauno. Tokiu būdu, visi daiktai esantieji dviejuose kariškuose sunkvežimiuose ir lengvose mašinose, buvo, nešte pernešti per sieną ir sukrauti prie vokiečių muitinės.

Trumpai ir suglaustai aprašiau, kaip ir kas ištikrųjų įvyko Kybartuose birželio 15-16 dieną.

Būdamas dar gyvas ir tų įvykių liudininkas laikau savo pareiga reaguoti į piktą ir neteisingą insinuaciją. Jeigu įtarinėti kolaborantu gen. K. Tallat-Kelpšą ir Judu laikyti baro viršininką Žemaitį, tad nuosekliai galvojant, kolaborantai buvo ir visi delegacijos nariai, aš, ministeris pirmininkas A. Merkys ir t.t. Gi, A. Merkys, remiantis Konstitucijos atatinkamu paragrafu, paties prezidento buvo paskirtas eiti ir prezidento pareigas.

(KARYS)

JANINA DEGUTYTĖ

Už kampo

Už kampo
Gatvių laikrodžiai rodo netikrą laiką.
Ir gėlėm patvinusios aikštės —
viduvasarį nuduoda.
Dar aidi skersgatvy
praošęs lietus,
Ir žvilgą stikliniai šaligatviai
taip atsargiai neša mūsų šešėlius.

Už kampo
Tykoja pelenų tyla.
Už kampo,
Už kampo
Mūsų sostai ir ešafotai,
Mūsų tylinčios praradimų naktys.
Už kampo
Mūsų saulėtekiai —
Kaip linksmos apelsinų dėžės.
Sunki,
nunokus širdis
Savo valandos laukia —
Už kampo.

KELEIVIS

NIEKAM NEPATAIKAUDAMAS, TEISINGA ŽODĮ SKELBDAMAS, JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS GYVENIMO. KIEKVIENAME NUMERYJE YRA SENIAI PAGARSĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ APSAKYMŲ, EILERAŠČIŲ. ADV. M.ŠVEIKAUSKIENĖ VEDA TEISINIŲ PATARIMŲ SKYRIŲ.

Metinė prenumerata tik $7.00

KELEIVIO 1971 m. kalendorius $1.50

636 EAST BROADWAY

SOUTH BOSTON, MASS. 02127

Baltic Woodwork Co.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remodeliuoju
- Vasaros laike saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal. Tel. 767-6183

W. Lapenat

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q. Tel. 366-6237

Įvairi industrinė, komercinė ir rezidencinė statyba. Duodame įvairius patarimus, įkainavimus, be jokio atlyginimo. Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinama kaina.

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

7725 RUE GEORGE LASALLE, P.Q. Tel.: 366-0500 366-4203

- *TAISOME IR DAŽOME AUTO-MAŠINAS.*
- *ESAME SPECIALISTAI MOTORINIŲ ROGIŲ*

SAV. G. DESROCHERS

TEXACO

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION

(M. RUTKAUSKAS)

POINTE CLAIRE, P.Q. — 601 St. Jean Road. Tel. 695-3883

ILLE BIZARD, P.Q. — 459 Cheerier Street. Tel. 626-5175

- Parduodami "SCORPION" firmos motorinės rogės.
- Atsitiktiniai ir kapitaliniai auto-mašinų remontai.
- Degalai, tepalai, padangos ir kt.
- Lengvai pasiekiama greitkeliu Nr. 40.

BELLAZZI-LAMY INC.

ĮVAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:

Durys, langų rėmai. Izoliacija. Ten-Test.

Masonite, statybinis popieris, cementas,

B. P. išdirbiniai ir visa kt.

7682, BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

Highland Auto Body

611 LAFLEUR AVE., LaSALLE

***

TEL. 366-7281

***

- Atliekami mechaniniai darbai
- Išorės taisymas ir dažymas
- Dunlop padangos ir baterijos

(Lietuviams nuolaida)

Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

DATOS • VARDAI • ĮVYKIAI

KANADOS LIETUVIŲ DIENA

Mažom kolonijom tokie kultūriniai-tautiniai renginiai, kaip Liet. Dienos ar Joninės yra labai reti pragiedruliai. Ypač ši Liet. Diena pareikalavo iš rengėjų daug pastangų ir darbo, nes buvo gan plačios apimties, su tautodailės paroda ir jaunimo kongresu.

Apie Jaunimo kongreso eigą ir pasiektus rezultatus gal kiek plačiau pasisakys jaunosios kartos atstovai.

Kanados Liet. Dienos, dėka mūsų spaudos, kasmet nuskamba po visą pasaulį labai plačiai ir jos jau tapo neišvengiama būtinybe. Jos sutraukia tūkstančius lietuvių iš artimų ir tolimesnių vietovių, įvairaus amžiaus bei įvairaus išsilavinimo. Vykstame į Liet. Dienas ne tik sutikti pažįstamus ir draugus, bet ir dvasiniai atsigaivinti, nes pasirodo mūsų geriausios meninės pajėgos.

Publika niekad nėra vienodo skonio: vieniems daugiau patinka taut. šokiai, kitiems liet. daina, dar kitiems muzika. Bet kas tikrai gražu, tą pastebi visi ir atatinkamai įvartina.

Suaugusiųjų chorus ir taut. šokių grupes mes gan dažnai turime progos pamatyti ir jau esame kaip ir apsipratę. Bet paskutiniu laiku į Kanados liet. sceną atėjo pati jauniausioji karta su savo sugebėjimais, t. y., Hamiltono mergaičių choras, Windzoro mergaičių kvartetas, Toronto skautai, St. Catharinės taut. šokių grupė ir keletas kitų vienetų.

Imkime kad ir Hamiltono jaunučių mergaičių gausų chorą, kuris jau spėjo kelis kartus su savo koncertais pasirodyti ne vien tik Hamiltone, bet ir Amerikoje. Taip pat labai gražiai pasirodė ir Liet. Dienoje St. Catharinėje. Tai gražus ir tikras ateities pakaitalas jau pavargstantiems.

Vienas iš gražiųjų meninių vienetų 17-toje Liet. Dienoje buvo Windzoro mergaičių kvartetas. Aiškiai buvo jaučiama,

17-TOJ KANADOS LIET. DIENOJ L. MIŠKINYTĖ IR V. ZUBRICKAITĖ DEDA VAINIKĄ PRIE ST. CATHARINĖS CENOTAPH PAMINKLO. St. C. Standard nuotr.

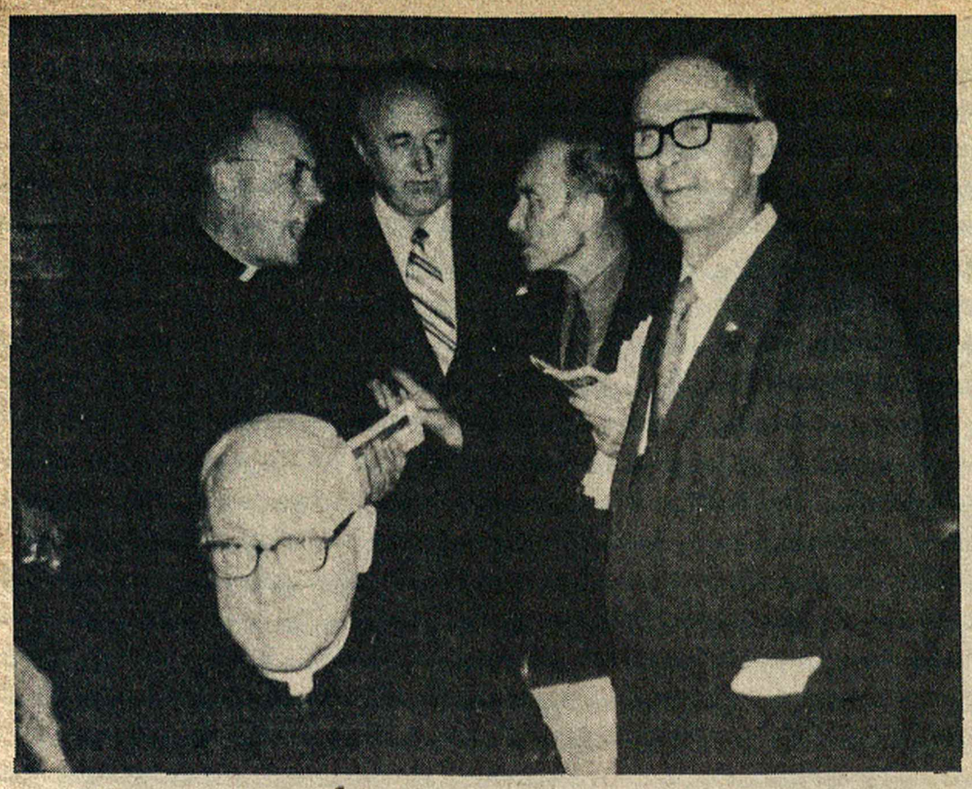

LIET. DIENOJ ST. CATHARINĖJE – KUN. J. LUIMA, PREL. J. BALKŪNAS, R. SIMONAVIČIUS, P. PAUKŠTAITIS IR ST. BARZDUKAS.

kad buvo atatinkamai pasiruošta: laisvas mergaičių dainavimas, graži ir aiški tarsena, grakštūs judesiai ir vaidyba, žiūrovams sukėlė pasigėrėjimo jausmą. Joms ir jų vadovei priklauso didelė padėka.

Labai puikūs buvo visi kiti meniniai vienetai, gal tik jaunam taut. šokių vienetui Nemunui dar trūko išbaigtumo.

Išskirtinai tenka paminėti Liet. Dienoje programos pranešėją L. Verbickaitę. Geras kalbų mokėjimas, puiki tarsena ir elegantiška laikysena kėlė publikoje vien tik pasigėrėjimą. Čia jau garbė tenka Hamiltonui.

Kalbėtojų - sveikintojų, kaip ir visuomet, netrūko nė šį kartą. Vieni jų, dėl susijaudinimo, kiti gal dėl skubėjimo, dėkojo tik vienam asmeniui ir atrodė, kad tik vienas asmuo šią didelę šventę būtų surengęs. Kiti gi dėkojo dviem trim ir pan. Žodžiu, kalbos ilgai užsitęsė ir svečiai-kitataučiai, nesulaukę meninės dalies, atsikėlė ir salę apleido.

Ar nebūtų daug geriau, kad tų kalbų būtų kiek mažiau ir mes pajėgtume kitataučiams parodyti bent dalelę savo menokultūros.

Ateičiai būtų pageidautina iš rengėjų kiek galima mažesnio vaikštinėjimo programos metu, nes nuolatinis ir betikslis vaikštinėjimas iš vienos pusės į kitą, trukdo ne tik žiūrovams, bet ir programos atlikėjams.

Nežiūrint buvusių nesklandumų, kokie gan dažnai pasitaiko panašiais atvejais, pagarba priklauso 17-tos Liet. Dienos rengimo komitetui už įdėtą darbą, ruošiant ir pravedant šią šventę.

Panašūs parengimai, apart darbo, pareikalauja didelių piniginių išlaidų. O mūsų praktika rodo, kad kitados beveik su nuostoliais mums teko išeiti panašiais atvejais.

Stebėtojas

DARBIEČIŲ
KONGRESE

Didž. Britanijos lietuvių darbiečių grupę darbo partijos metiniame kongrese atstovavo R. Baublys.

Jis su žmona dalyvavo britų darbo partijos centro komiteto suruoštame priėmime ir Socialistų internacionalo pietuose.

PAMINĖJO
EUR. LIETUVIS

Britanijoje leidžiamas Europos Lietuvis paminėjo sudburietės G. Petrėnienės išleistą knygelę "Mažoji lietuvių poezija".

Laikraštyje rašoma: "Įdomu tik tai, kad šalia lietuvių klasikų Grasė Petrėnienė sudėjo ir savo pirmuosius eilėraščių bandymus. Kaip matyti, tie jos eilėraščiai vargu ar ką sužavės, nebent viską išpirktų tos garsiosios pavardės". Žinutė Europos Lietuvyje pavadinta "Yra ir tokių".

DETROITO
ATEITININKAI

Detroito Karaliaus Mindaugo ateitininkų kuopos pirmas mokslo metų susirinkimas įvyko 1971 m. rugsėjo 26 d. Skiočių namuose.

Svarbiausias tikslas buvo išsirinkti naujų valdybą. Išrinkti buvo: pirm. Viktoras Nakas, vicepirm. Audronė Kasputytė, sekr. Vida Skiorytė, sekr. Rasa Žemaitytė, ižd. Rusnė Baltrušaitytė, socialinių reikalų vadovas Paulius Kuras, Ramunė Mikulionytė ir Saulius Jankauskas — laikraštėlio redaktoriai.

Dalyvavusieji stovyklose Vasagoje ir Dainavoje papasakojo savo įspūdžius. Rasa Žemaitytė papasakojo apie savo kelionę į Lietuvą.

Susirinkimui pasibaigus buvo vaišės.

R. Žem.

ATSTOVO
KALBA

Brazilijos parlamento — Tautinio Kongreso leidiny "Diaro do Congresso Nacional" š. m. birželio mėn. laidoje ištisai paskelbta atstovo prel. Z. Ignatavičiaus draugo — brazilo kalba. Ji buvo pasakyta ryšium su birželio mėn. Lietuvos okupacijos bei Lietuvos gyventojų išvežimų sukaktimis.

Atstovas ilgoje kalboje priminė Lietuvos istoriją, nepriklausomo gyvenimo pasiekimus, vėliau įvykusias okupacijas, tūkstančių gyventojų deportacijas į Sibirą. Jis citavo J. Savojo knygą apie kovą prieš religiją Lietuvoje. Dėkojo brazilams už tame krašte lietuviams suteiktą globą.

RAFINERIJA

Mažeikiuose jau statomas naftos perdirbimo fabrikas, užimsiąs 90 hektarų žemės plotą. Jo labai sudėtingi technologiniai įrengimai būsią susieti tūkstančiais kilometrų požeminių ir antžeminių vamzdžių.

Naftai laikyti būsiąs toks didelis bakas, į kurį turėtų tilpti 50 tonų, daugiau kaip 10 kilometrų ilgumo cisternų. Betono darbams vadovaująs Henrikas Taurazas, o mūro darbams vadovaująs Petras Savickas.

"LAIŠKŲ LIETUVIAMS" KONKURSAS

Skelbiame rašinio konkursą. Tema visiškai laisva. Vienintelė sąlyga — rašinys turi būti tinkamas spausdinti "Laiškuose Lietuviams". Galima rašyti ir novelės forma. Rašinys turi būti ne ilgesnis kaip 3000 žodžių, pasirašytas slapyvardžiu ir, įdėjus autoriaus tikrąją pavardę bei adresą užklijuotame vokelyje, atsiųstas redakcijai iki 1972 m. vasario mėn. 16 dienos. Konkurso vertinimo komisija bus sudaryta iš redakcijos narių. Už geriausius rašinius skiriamos trys premijos:

I — 100 dol. Mecenatas — Vincas Kuliešius. II — 75 dol. Mecenatės — dr. Milda Budrienė ir Flora Kurgonienė. III — 50 dol. Mecenatė — Stefanija Rudokienė.

Premijos bus įteiktos "Laiškų Lietuviams" metiniame parengime 1972 m. kovo mėn. 26 d. Jaunimo Centre. Konkursui atsiųsti straipsniai tampa redakcijos nuosavybe ir gali būti spausdinami "Laiškuose Lietuviams".

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be muito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.

Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ
ĮSTAIGA
Baltic Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALŪZA

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

MOKA	IMA
5½% už depozitus	
6% už šėrus (numatoma)	8% už asm. paskolas
6% už taupymo s-tas	
6½% už 1 m. term, dep.	8¼% už mortgičius
7% už 2 m. term. dep.	

Kapitalas virš keturių milijonų doleriu

ASM. PASKOLAS duodame iki $5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.

KASOS VALANDOS: *kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (Liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).*
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. • Telefonas LE 2-8723

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main Street East, tel. 544-7125

Darbo valandos:		Mokame už:	
pirmadieniais	10 — 5 v. p.p.	depozitus	5%
antradieniais	10 — 5 v. p.p.	šėrus ir sutaupas	6%
trečiadieniais	10 — 5 v. p.p.	už vienų metų terminuotus	
ketvirtadieniais	10 — 5 v. p.p.	indėlius	6½%
penktadieniais	10 — 7 v. vak.	ir virš $10.0000 - 3 metams	7%
šeštadieniais	9 — 12 v. p.p.	Duodame:	
Liepos ir rugpjūčio mėnesiais		asmenines paskolas iš	10%
šeštadieniais "Talka" uždaryta.		*nekiln. turto paskolas iš*	*8½%*

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš $2,800.000

hamilton

AIDAS VĖL DAINUOS

Hamiltono mergaičių choras Aidas sparčiai ruošiasi rudens koncertui, kuris įvyks lapkričio 6 d. Jaunimo Centre. Be mergaičių choro koncerto programoje dalyvaus choro vadovas solistas V. Verikaitis. Chorui ir solistui akompanuos jaunas muzikas J. Govedas.

Aidas dar jaunas, bet spėjo lietuviškai visuomenei gražiai prisistatyti kaip pajėgus meno vienetas. Jų koncertai visuomenės visada buvo šiltai sutikti. Aidiečių dainomis džiaugėsi Chicaga, Clevelandas, Torontas ir kitos vietovės. Aidas Lietuvių Dienos koncerte St. Catharinės mieste visuomenės su dideliu entuziasmu buvo sutiktas. Kai kurios dainos smarkiais plojimais buvo priverstos pakartoti.

Aidas, vietinės Bendruomenės valdybos kviečiamas, koncertuos spalio 30 d. Hartforde. Po šių visų pasisekusių pasirodymų Aidas vėl kartu su savo vadovu sol. V. Verikaičiu pasiryžo duoti koncertą Hamiltono ir kitų apylinkių lietuviams.

Šį koncertą bei šokius ruošia choro tėvų komitetas, vad. V. Sako. Komitetas kviečia gausiu dalyvavimu paremti jaunimo darbą bei ryžtą lietuviškai dainai. Koncerto pradžia 7.30 val. vak.

Po koncerto įvyks smagūs šokiai, grojant The Cavaliers orkestrui. Taip pat veiks turtingas bufetas bei baras ir bus įdomi loterija. Bilietų kaina: suaugusiems 2.50 dol., o studentams ir moksleiviams tik vienas doleris.

Rengėjai laukia visų Aido koncerte bei šokiuose.

J. P.

NEREIKALINGI ŽMONĖS

Kartą po pamaldų prie bažnyčios laiptų prieina pagyvenusi pora. Pasisveikinę sako: "Ponas, rašai į laikraščius, ar negalėtum apie mus ką nors parašyti?", pradėjo vyras. "Ne, ne apie mudu, bet apie visus lietuvius, tokius kaip mudu", pataisė moteris. — "Kaip matot, esam nejauni žmonės", tęsia vyras. "Jau pradėjau aštuntą dešimtį, o, štai, mano žmona, keliom pėtnyčiom jaunesnė už mane, abu pensininkai. Turime ir savo vaikus, kurie jau suaugę, sukūrę savo šeimas, turi įvairaus amžiaus savo jaunimo. Kada būna čia parengimai — visada juos išleidžiame, o mudu saugome jų vaikus ir namus. Jie dar jauni žmonės ir mėgsta išeiti. Norėtųsi ir mums kartą kitą kur išeiti į parengimą, žinoma, ne į šokius — mūsų dienelės jau atšoktos. Tai, va, ir norėjau paprašyti, kad parašytum, ar ir mums, seniams, kas nors negalėtų padaryti kokį parengimėlį. Dabar esam lyg niekam nereikalingi ir pamiršti žmonės", baigė mažai pažįstamas žmogus. Man pažadėjus tai padaryti, padėkojo ir atsisveikinę nuėjo.

Komentarai čia nereikalingi, tik reiktų pridėti, kad tokie žmonės saugo anūkus ne tik parengimų atvejais, bet ir tada, kada jų abu tėvai darbovietėse ar kitokiais reikalais išvykę iš namų.

Čia dar prijungtini vyr. amžiaus žmonės, neturį savo vaikų ar anūkų, viengungiai ir abiejų lyčių našliai. Hamiltone turime įvairių stiprių meninių pajėgų, dvi parapijos sales. Nesudarytų sunkią problemą suruošti vakaro programą be šokių ir bufeto. Būtiniausioms išlaidoms padengti už įėjimą reiktų imti minimalią kainą. Tie žmonės tikrai mielai sumokės.

Iniciatyvos tokiam renginiui suruošti turėtų imtis vietos Bendruomenės valdyba. Sudarant renginių kalendorių naujam sezonui, tokią dieną jau reiktų numatyti. Juk ir anglų visuomenėje šis bei tas yra rengiama saviems "senior citizens".

Zp.

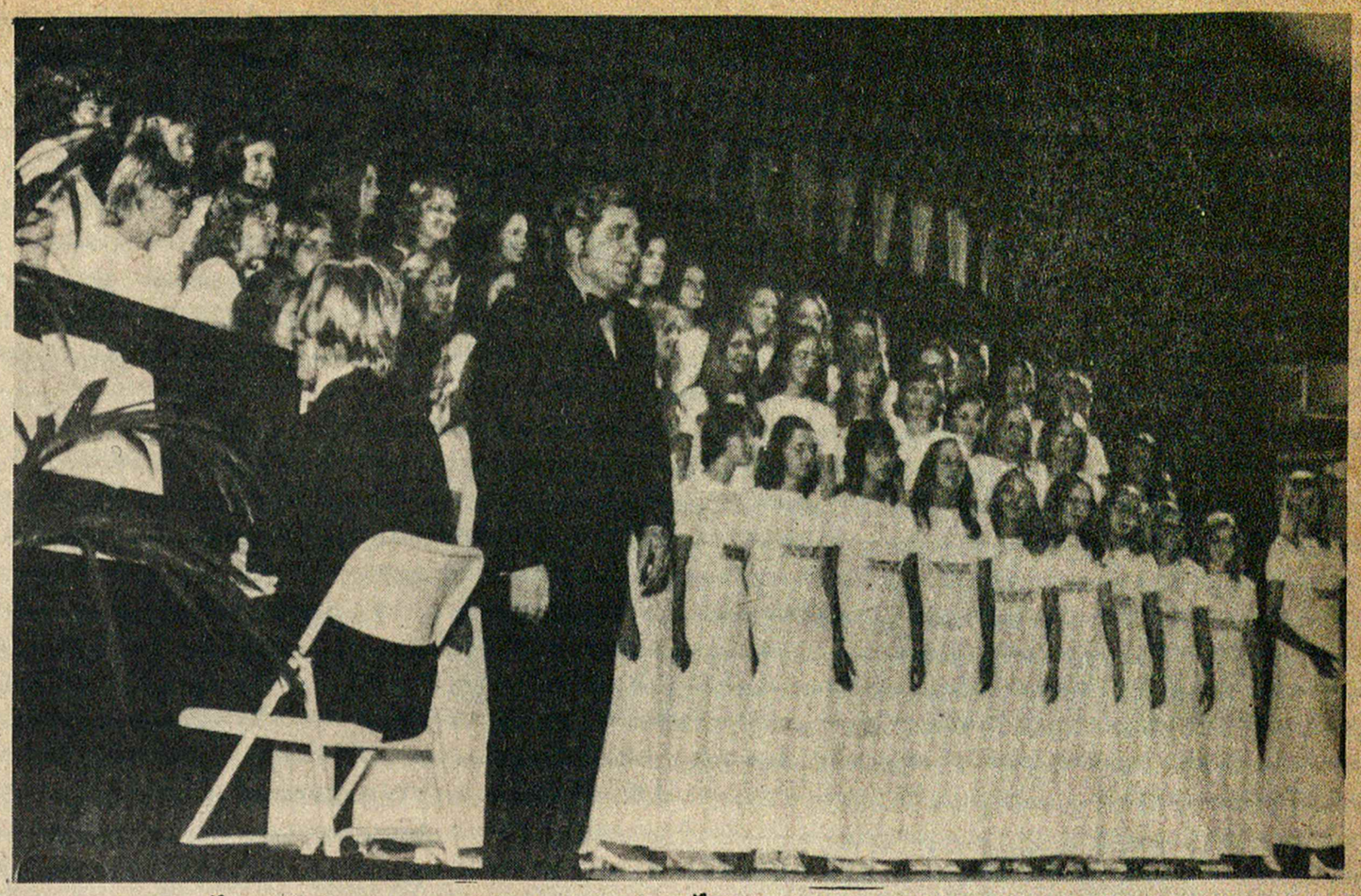

V. VERIKAIČIO VEDAMAS AIDO CHORAS LAPKRIČIO 6 D. KONCERTUOJA HAMILTONO JAUNIMO CENTRE. PRIE PIANINO J. GOVEDAS. Vl. Bacevičiaus nuotr.

GODDARD Wilfred X

WARD 3, SEAT 1

Mieli La Sallės piliečiai,

Kandidatuoju į miesto tarybą, nes man iš tikrųjų rūpi La Sallės ir jos jaunų bei senų gyventojų gerovė. Daug tarėjų išrinkti bematant pamiršta, kad jie pirmoje eilėje yra atsakingi savo rinkėjams, be tautybių ar įsitikinimų skirtumo...

Neduosiu tuščių rinkiminių pažadų, kurie tebūtų propaganda, bet papasakosiu, kuo labiausiai rūpinsiuosi, jei lapkričio 7 d. mane išrinksite į miesto tarybą.

Manau, kad savivaldybė turi padėti mūsų pensininkams ir juos atleisti nuo vandens ir sanitarinių mokesčių. Be to, turi būti ištirta galimybė La Sallėje pastatyti gyvenamųjų butų kompleksą mūsų vyresniesiems piliečiams.

Savivaldybės nariai turėtų palaikyti kuo glaudžiausius ryšius su sporto organizatoriais, kurie, laiko ir energijos nesigailėdami, taip daug padaro jaunimo labui. Savivaldybė jiems turi realiai padėti. Jaunimui turime sukurti geras sąlygas, kad jie vakarais nestoviniuotų gatvėse...

Tai tik truputis mano minčių ir planų. Jei turite savų rūpesčių ir problemų – susisiekite su manimi. Mano rinkiminė būstine yra 7707 Edouard gatvėje, tel. 363-2905 arba 363-3091. Visus pageidavimus ir siūlymus labai rimtai apsvarstysiu ir visuomet stengsiuosi padėti!

Nuoširdžiai Jūsų,

Wilfred GODDARD

LAPKRIČIO 7 DIENĄ LA SALLĖJE BALSUOJAME UŽ

Wilfred GODDARD

LIETUVIŲ DRAUGAS

london, ont.

SUTUOKTUVĖS

A. Naruševičiūtė, buv. montrealietės J. Naruševičienės ir velionio Al. Naruševičiaus duktė, Ontario Londone ištekėjo už dantų gydytojo Kazio Ambrozaičio, buv. Montrealio Šv. Kazimiero par. choro dirigento A. Ambrozaičio sūnaus.

Vestuvių vaišės buvo labai jaukios ir šaunios. Jose, be kitų, iš Montrealio dalyvavo S. ir J. Skučai.

STUDENTŲ BŪRELIS

Rugsėjo 30 d. įvyko pirmas šių mokslo metų Londono liet. studentų būrelio susirinkimas. Pirmamečiai studentai universitete ir kolegijose buvo draugiškai priimti į būrelį.

Buvo išrinkta nauja valdyba — L. Keraitė, E. Ciparis, M. Chainauskas, A. Jakubaitis ir J. Valaitis. Kadangi studentai padeda Tauro sporto klubui rengti sportininkų balių, naujieji nariai buvo įtraukti į būrelio darbus nuo pat pradžios. Įvairios pareigos buvo paskirstytos, o po to sekė trumpas pasilinksminimas.

Kviečiam visus į sportininkų balių, kuris įvyks spalio 24 d. Centennial Hall, 8 v. v. Atvyks iš Pittsburgh tautinių šokių grupė Neris. L. P.

montreal

ŠVIETIMO REIKALAIS

Lituanistinio švietimo reikalus aptarė spalio 17 d. įvykęs Montrealio lituanistinės mokyklos tėvų ir mokytojų susirinkimas.

Po komiteto pirm. A. Kličiaus ir mokyklos vedėjos G. Gedvilienės pranešimų, buvo priimta ateinančiųjų metų mokyklos sąmata, aptarti einamieji reikalai.

Kiekvienais metais mokyklos komitetas išrenka tris naujus narius. Šįmet iš komiteto rotacine tvarka pasitraukė P. Adamonis, A. Kličius ir R. Jurkus. A. Kličius ir R. Jurkus buvo perrinkti ateinančiai kadencijai, o eilę metų labai našiai ir pareigingai komitete dirbęs P. Adamonis kandidatuoti atsisakė. Komitetan buvo išrinkta nauja darbuotoja M. Papaurėlienė.

Lituanistinį seminarą, kurį lanko mokyklą baigusieji studentai, ir šįmet ves dr. Ilona Gražytė su dr. Henriku Nagiu.

STUDENTŲ DĖMESIUI

Montrealio lietuvių studentų metinis susirinkimas įvyks penktadienį, spalio 29 d., 7,29 val. vak. pas Vytą Ptašinską 7759 Broadway La Salle.

Bus puiki proga susipažinti su kitais lietuviais studentais.

Norintieji gauti daugiau informacijų skambina Almai Staškevičiūtei tel. 769-1557.

SPAUDOS BALIUS

Jau yra tradicija, kad Nepr. Lietuvos spaudos balius Montrealyje ruošiamas Užgavėnėse. Vadinasi, kitais metais spaudos balius įvyks vasario 12 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje.

Prašome jau dabar šią datą įsidėmėti.

RUOŠIAMAS VAIDINIMAS

L. K. Mindaugo šaulių kuopos scenos mėgėjų grupė pradėjo repetuoti St. Butkaus dvejų veiksmų scenos vaizdelį "Partizanų motina".

Jis bus pristatytas 1972 m. sausio 15 d. Aušros Vartų parapijos salėje, kuopos parengimo-vakaro metu. A. M.

TĖVO PĖDOMIS

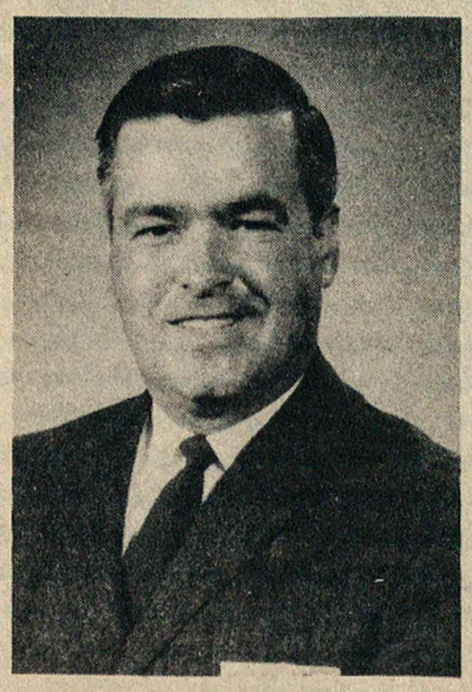

Alfred Lafebvre 15 metų išbuvo miesto tarybos nariu. O ateinančiuose rinkimuose į La Salles miesto tarybą kandiduoja jo 40 m. amžiaus sūnus prekybos rūmų pirm. Robert Lefebvre. Jis rinkėjų balsų prašo 3 rink. apylinkėje antrajam mandatui ir oponuoja prieš dabartinį tarybos narį Yvan Sere.

Civic League ir kitos piliečių delegacijos Robert Lefebvre prašė juos rotušėje atstovauti. Daugelio organizacijų narys, jis yra puikiai pažįstamas lasalliečiams, o ir jis pats labai gerai žino, ko miestui ir jo gyventojams reikia ir kas siektina miesto taryboje.

SVEIKSTA PO AVARIJOS

Po auto avarijos prieš kurį laiką sužeisti Janė ir Juozas Šarūnai jau baigia sveikti ir palaipsniui grįžta prie kasdieninio gyvenimo.

Abiem buvo sulaužytos rankos, koja ir ištiko kiti sužeidimai.

N. METŲ SUTIKIMAS

Aušros Vartų par. komitetas rengia Naujųjų Metų sutikimą parapijos salėje. Montrealiečiai jau dabar prašomi kartu sutikti 1972-sius metus.

VIEŠĖJO CHICAGOJE

Lasallietė Aldona Sutkaitienė dvi savaites viešėjo pas savo seserį M. Abromaitienę Chicagoje.

MONTREALIO GINTARIETĖS VANCOUVERIO PARKE
E. Gumbelio nuotr.

NIEKAS NEAPSIVILIA STEPHEN KISBERIO DOVANŲ, DAILENYBIŲ IR SENIENŲ PARDUOTUVĖJE

Nuostabus pasirinkimas: tikri rusiški samovarai, porcelanas, dekoratyvios lėkštės, medžio drožiniai, įvairūs indai, rankdarbiai, lininės staltiesės, be to – gintaras ir jo išdirbiniai...

Kisber & Co. Ltd. & Cie. Ltée
AUCTIONEERS - ENCANTEURS
56 NOTRE DAME W.
MONTREAL
TEL. 849-1366

PAS KISBERĮ NIEKAS NEAPSIVILIA!

CFMB RADIO 1410 MONTREAL
LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA
KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

LaSalle AUTOMOBILE INC.
366-7818

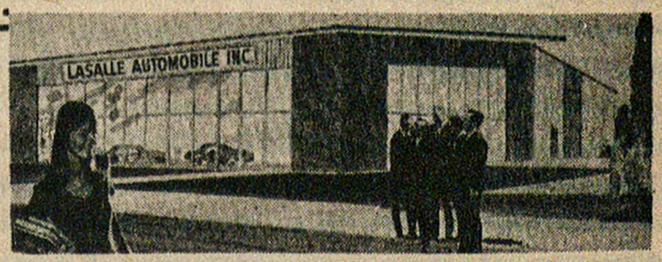

LAURENT DAIGNEAULT
Président

PARDAVIMAS
Imperial - Chrysler - Dodge - Charger
Coronet - Challenger - Swinger - Demon
Camions DODGE Trucks
7635 BOUL. LASALLE - LASALLE, QUE.
Mechanizuotomis priemonėmis įvairių gratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės taisymas ir dažymas. Kreiptis: De La Verendrye Blvd.
Tel. 365-3364

ATLIEKAMI ĮVAIRŪS MŪRINIMO DARBAI IR VISOKERIOPI REMONTAI. CEMENTO, MEDŽIO DARBAI, GELEŽIES SUVIRINIMAS (WELDING). VYKSTU IR Į PROVINCIJĄ ONTARIO IR QUEBEKO.
M. Krauza
10167 48th Avenue, Montreal 477
Tel. 665-2278

Tony's Photo Studio
1920 FRONTENAC ST. — MONTREAL, P.Q.
PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS
SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS
IVAIRIOS PROGOS
TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

Jetté & Frères
Hydro-Quebec atstovas,

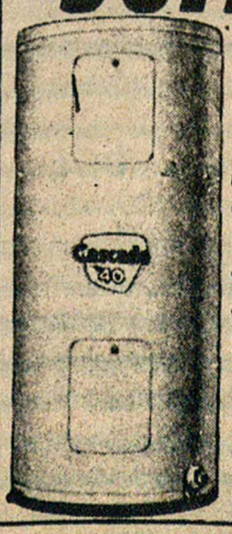

Tik 40 Cascade 60 apmokate mėnesinę elektros saskaitą.*
kuris išnuomuoja ir įrengia karšto vandens šildymą.
1.75 per mois per month 40
2.25 per mois per month 60
***
Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrengimai. Taip pat gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Veltui įkainavimas.
Jetté & Frère Ltée
Plumbing & Heating kontraktorius.
140-2e AVENUE - 366-0330

Dr.J Frison, B. Sc., D. C.
Chiropraktikas
1202 St. Joseph Blvd. East
Montreal (kampas de la Roche).
Tel.: 523-3525
Atdara: nuo 9 iki 1 val. ir nuo 4 iki 9 val. vak.

Dr.E. Andrukaitis
832 St. Joseph Blvd. E.
(kampas St. André)
TEL. 522-7236.

Dr.V. Giriunienė
Dantų gydytoja
5330 L'Assomption Blvd.
Montreal.
Tel. 255-3535

Dr.A.O. Jaugelienė
Dantų gydytoja
1410 Guy St. pirmas aukštas, 11-12 kambarys
Tel: 932-6662; namų 737-9681.

Dr.J. Mališka
Dantų gydytojas
1440 St. CATHERINE Street W., Room 600
Tel: 866-8235, namų 488-8528.

Dr.A.S. Popieraitis
B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., F.R.C.S.(c).
Medical Arts Building,
1538 Sherbrook St. West, Tel. 931-3275
Suite 215, Montreal 109, Que.

ADVOKATAS
J.P. MILLER, B.A., B.C.L.
168 Notre Dame Street E., Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064.

NOTARAS
J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.
Sun Life Building. Suite 2001.
Tel. 866-1359.

ADVOKATAS
R.J. Išganaitis, BA, BCL
BIEGA, BEAUREGARD, VALADE & IŠGANAITIS
INSURANCE EXCHANGE BUILDING
276 ST. JAMES ST. WEST - SUITE 525 MONTREAL 126.
Tel: 842-1126, namų 674-7038

ADVOKATAS
B.K. Schneider, BA, BCL
DORCHESTER TOWERS
555 DORCHESTER BLVD. W
SUITE 1616
PHONE 871-1224
RES. 486-3361
MONTREAL 128, QUE.

Universal Cleaners & Tailors
B. KIRSTUKAS
239 FOURTH AVENUE
(at Wellington St.)
Tel. 769-2941
Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius. Siuvu naujus, pagal užsakymus, vyriškus paltus, kostiumus ir kelnes. Aukštos kokybės medžiagos.

SPALIO 10 D. SUKAKO NELAIMINGOS PRANO VORONIKAIČIO MIRTIES METINĖS. NUOTRAUKOJE VELIONIO ARTIMIEJI KARSTĄ NEŠA IŠ TORONTO ŠV. JONO KRIKŠTYTOJO BAŽNYČIOS.

KAT. MOTERŲ SUSIRINKIMAS

Montrealio Lietuvių katalikių moterų draugija spalio 31 d., sekmadienį po 11 val. pamaldų, Seselių namuose šaukia visuotinį narių susirinkimą.

Taip pat kviečiamos visos draugijai prijaučiančios moterys. Valdyba

11 METŲ TARNYBOJE

YVAN SERRE

Aldermanas Yvan Serre su lasaliečiais viešai susitiko jau 1949 metais, kai jis atidarė savo Riverside Hardware parduotuvę. Verslas jam sekėsi gerai, ir tai buvo aiškiausias įrodymas, kad gyventojai juo pasitikėjo, kad jis sugebėjo patenkinti jų poreikius.

Yvan Serre yra ne tik verslininkas, bet ir savivaldybininkas, kuris prieš vienuolika metų pirmą kartą buvo išrinktas į La Sallės miesto tarybą — ir kiekvieną kartą perrinktas.

Jo patirtis, ryšiai ir įtaka rotušėje yra žinomi, ir jis niekados neatsisako padėti savo bendrapiliečiams, visuomet rūpinasi savo rinkiminės apylinkės gyventojų gerove.

Ateinančiuose rinkimuose lapkr. 7 d. jis vėl kandidatuoja trečiojoje apylinkėje, kurioje gyvenantieji lietuviai jį jau puikiai pažįsta ne tik kaip gerą verslininką, bet ir uolų savivaldybininką.

BENDRAUJANTIEJI PABALTIEČIAI

Spalio 16 d. Montrealio Sheratono viešbutyje įvykusiame Baltų federacijos baliuje susirinkusieji estai, latviai ir lietuviai turėjo progos maloniai pabendrauti, susipažinti, pagaliau ir bendrai papramogauti.

Baliaus programą pravedęs Vincas Piečaitis po vakarienės pristatė baliaus rengimo komiteto pirmininkę L. Helde, kuri viešnias ir svečius pasveikino ir palinkėjo malonaus vakaro. Baltų Federacijos ir Montrealio estų bendruomenės pirm. Peter Moldre pabrėžė, kad Baltų Federacija pirmoje eilėje esanti politinio pobūdžio organizacija, tačiau kartais, esą, reikia ir draugijinėje plotmėje susitikti, maloniau praleisti vakarą. Tam ir buvęs suruoštas šitas balius, kurio tikslas esąs baltiečiams savo tarpe geriau susipažinti, idant darnesnis būtų bendras darbas.

Birutė Nagienė ir Silvija Piečaitienė anglų kalba skaitė estų, latvių ir lietuvių poeziją. Ne vienam baltiečiui tai gal buvo pirmoji proga išgirsti kaimyninių tautų poezijos pavyzdžius. Tokia programa iš tiesų buvo maloni staigmena daugeliui dalyvių.

Prie malonios vengrų muzikos balius tęsėsi iki

TĖVĄ JUVENALĮ LIAUBĄ, OFM, DEL JO MYLIMOS MAMYTĖS MIRTIES GILIAI UŽJAUČIAME

St. Catharines ir Niagara Falls Bažnyčios komitetas

A. † A.
mylimai mamytei Lietuvoje mirus, parapijos klebonui JUVENALIUI LIAUBAI, OFM, jo broliui Vincui ir ju sesutei Marytei, gyvenančiai Lietuvoje, reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

KLB St. Catharines Apylinkės valdyba

vėlumos. Baliaus rengimo komitete ypač pasidarbavo Monika Jonynienė ir Aldona Šipelienė. Tai, be abejo, buvo jų dėka, kad lietuviai baltiečių baliuje buvo gausiausiai atstovaujami.

KALĖDOJIMAS

AV par. klebonas tėv. L. Zaremba lankys Ste-Anne de Bellevue, Beaconsfield, Baie d'Urfe, Pierrefonds, Dollard des Ormeaux, Dorval ir St. Laurent.

Tėv. Stasys Kulbis lankysis naujajame Ville La Salle. Tėv. K. Raudeliūnas Ville Emarde aplankys Mazarin, Raudot, Briand, Clifford, Desmarochais, Jolicoeur gatves.

LANKĖSI MONTREALYJE

Montrealyje praeitą savaitę lankėsi Juozas Jocas, kuris jau metus laiko kartu su J. Traneliu Delhi, Ont., sėkmingai vadovauja savo nuosavam moteliui.

Aplankęs NL redakciją, J. Jocas džiaugėsi, kad verslas sekasi gerai, bet visi keturi šeimininkai esą labai persidirbę.

Pas A. Vilimus La Sallėje viešėjo C. Matelis, kuris prie Delhi, Ont., turi tabako ūkį.

OPERUOTA GINTARIETĖ

Gintaro ansamblio narė studentė Jolė Andriuškevičiūtė staiga susirgo. Ligoninėje jai padaryta apendicito operacija. Ligonė jaučiasi gerai.

PO PASISEKUSIO KONCERTO

Montrealio Aušros Vartų choro vyrų balsų oktetas, vad. M. Roch, ir sopranas Gina Čapkauskienė spalio 16 d. atliko meninę programą Rochesterio, JAV, lietuvių radijo programos rengtame vakare.

Susidomėjimas koncertu buvo labai didelis — salė buvo pilnutėlė, kitiems teko net ir pastovėti. Montrealiečius dainininkus publika priėmė labai šiltai ir palankiai.

Spalio 30 d. Gina Čapkauskienė, akompanuojant Vyteniui Vasyliūnui, duos lietuviškų dainų rečitalį lietuvių respublikonų vakare Bostone, Mass., JAV.

Lapkričio 20 d. solistė kartu su oktetu meninę programą atliks Darbininko laikraščio vakare New Yorke.

RINKIMAI LA SALLĖJE

Ateinantieji rinkimai į La Sallės miesto tarybą sutraukė itin didelį kandidatų skaičių, o gyventojų tarpe jie susilaukia didesnio kaip paprastai dėmesio.

La Sallės miesto ribose gyvena didžiausias Montrealio lietuvių skaičius. Ir jiems, aišku, negali nerūpėti tų rinkimų rezultatai, nes gera savivaldybės administracija paliečia kiekvieno lasaliečio gerovę.

NL stengiasi pristatyti svarbiausius kandidatus, kad lietuviai su jais truputį susipažintų. Tautinės mažumos gali nulemti šitų rinkimų rezultatus, todėl svarbu, kad visi rinkimo teisę turintieji lietuviai balsuotų. Patirtis rodo, kad uoliausiai ir gausiausiai balsuoja prancūziškieji piliečiai, tačiau šįkart susidomėjimas rinkimais didelis ir, reikia manyti, kad nemažiau uoliai balsuos ir angliškieji bei etninių grupių balsuotojai.

Atrodo, kad stipriausios varžybos vyksta tarp kandidatų į miesto burmistrus. Lietuviams gerai pažįstamas aldermanas Gerald Raymond septyniolika metų atstovavo trečiąją apylinkę, kurioje gyvena daug lietuvių. Jis padėjo vieną La Sallės gatvę pavadinti Lietuvos vardu. Labai agresyviai rinkimę kampaniją veda Andre Poupard, kuris anksčiau savivaldybininku nėra buvęs.

G. Raymondui kandidatuojant į burmistrus, į jo vietą miesto taryboje trečiojoje apylinkėje kandidatuoja net keturi kandidatai, kuriuos visus pristatėme savo skiltyse. Šioje apylinkėje lietuviai yra aktyviai įsijungę į rinkiminę kampaniją. Pvz., žinomo verslininko Leono Gurecko ir kitų labai aktyviai yra remiamas Robert Cordner. Pasak L. Gurecko, daugumas lietuvių yra namų savininkai, o R. Cordneris kaip tik yra tos srities žinovas ir išrinktas gali būti labai paveikus spręsti su nuosavybėmis surištus klausimus ir iškylančius sunkumus.

ĮSPĖJAMA VISUOMENĖ

Kvebeko sveikatos draudimo valdyba praneša, kad pastaruoju metu apdraustiesiems kartais skambina asmenys, kurie prisistato kaip sveikatos draudimo valdybos pareigūnai ir iš apdraustųjų išgauna asmeniškų informacijų.

Valdybos pareigūnai su apdraustaisiais paprastai ryšius palaiko tik raštu. Todėl telefonu sveikatos draudimo valdybos vardu kalbantieji asmenys yra apgavikai, kurie nori neteisėtai išgauti informacijų.

I La Sallės miesto tarybą 2-je apylinkėje kandidatuoja Robert Monette.

BENDRUOMENINIS RADIJAS

FM bangomis transliuojanti Montrealio radijo stotis CKGM išplėtė savo žinių tarnybą, skirtą tautinėm bendruomenėm.

CKGM radijas pranešimus apie tautinių bendruomenių renginius, susirinkimus ir kitus įvykius skelbia nemokamai. Stoties vadovybė teprašo apie tai pranešti, skambinant tel. 931-6251 ir paprašant "Community FM switch board" skyriaus.

Lapkričio 13 d. 7 val. vak.
AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE
CHORAS RUOŠIA

KONCERTĄ-VAIŠES

Programoje:
Sol. G. Čapkauskienė
Sol. A. Keblys
Choro vyrų ir moterų oktetai ir
Choras, vedamas Mme M. Roch
Akomponiatorė R. Vilčinskienė

Po programos karšti užkandžiai, loterija, puikus šokių orkestras.

Centre d'INFORMATION Center

APYLINKĖ
QUARTIER 3 WARD

Yvan SERRE

VIETA
SIÈGE 2 SEAT

LA SALLĖS MIESTO TARYBOS RINKIMUOSE LAPKRIČIO 7 DIENĄ NUO 9 VAL. RYTO IKI 7 VAL. VAK.

BALSUOSIME UŽ

VIENUOLIKA METŲ PASIAUKOJANČIO DARBO

Mielieji La Salles piliečiai,

Šiuo Jus nuoširdžiai kviečiu apsilankyti savo CENTRINIAME INFORMACIJOS CENTRE, 7852 George Avenue, La Salle, kur Jus pasitiks kompetetingi ir mandagūs pareigūnai. Aš išklausysiu visų pasiulymų ar rekomendacijų, kuriuos norėsite padaryti. Jei tik bus įmanoma, imsiuosi žygių, kad prasmingi pasiūlymai būtų įgyvendinti. Praeityje nedaviau ir dabar nedarau jokių pažadų, bet visuomet nuoširdžiai rūpinsiuos savo bendrapiliečių gerove, kaip tai dariau pastaruosius VIENUOLIKA metų.

Tie, kurie mane pažįsta, tai žino, o tie, kurie manęs dar nepažįsta, yra kviečiami apsilankyti mano parduotuvėje RIVERSIDE HARDWARE arba mano INFORMACIJOS CENTRE ir su manim išsikalbėti.

Nuoširdžiai Jūsų,
Yvan SERRE

SERRE YVAN X

363-5684 -- 363-5740

KRONIKA

PASISKIRSTĖ PAREIGOMIS

Naujai išrinktoji Nepr. Lietuvos spaudos bendrovės valdyba spalio 20 d. posėdyje pasiskirstė pareigomis.

Pirmininku vienbalsiai išrinktas Paulius Povilaitis, vicepirmininku visuomeniniams reikalams J. Norvaiša-Girinis, vicepirm. administraciniams reikalams Pr. Paukštaitis, sekr. A. Mylė, iždininku J. Šiaučiulis, valdybos nariu prenumeratos ir skelbimų reikalams V. Žižys, nariu turto ir planavimo reikalams St. Jaugelis.

Valdybos posėdžiai vyks kiekvieno mėnesio pirmąjį ketvirtadienį, vadinasi, sekantis NL sp. b-vės posėdis įvyks lapkričio 4 d.

LAIKRAŠČIO DALININKAI

Vis didesnis skaitytojų skaičius įsijungia į laikraščio dalininkus ir įsigyja Nepr. Lietuvos spaudos bendrovės akcijų, o buvusieji dalininkai prisiperka daugiau akcijų.

Be jau anksčiau skelbtųjų po 5 akcijas įsigijo St. Jaugelis ir Alf. Pusarauskas, 3 akcijas — Juozas Piečaitis, 2 akcijas — A. Mylė, po 1 akciją — R. Verbyla, V. Piečaitis, R. Otto, S. Sibitienė, G. Vazalinskas, J. Dainienė, A. Beniušis, M. Beniušienė, Z. Valinskas, P. Povilaitis, A. Raciborskas.

Vienos akcijos kaina — 10 dol. Įsigijusieji akcijas ne tik įsijungia į aktyviųjų laikraščio dalininkų eiles, bet ir paveikiai paremia lietuvišką laikraštį.

MONTREALIO AUŠROS VARTŲ CHOTAS REPETUOJA. PRIE PIANINO R. VILČINSKIENĖ, DIRIGENTĖ M. ROCH. METINIS CHORO KONCERTAS ĮVYKS LAPKRIČIO 13 DIENĄ.

LAIKRAŠČIO RAMSČIAI

Šie NL skaitytojai savo laikraštį parėmė auka:

10 dol. J. Vaupšaitė-Intienė, po 5 dol. — J. Šveikauskas ir J. Latvys, po 2,50 dol. — P. Meškinis, V. Matukaitis, J. Aušrotas, A. Janušas, S. Urbas, P. Liaukevičius, 2 dol. J. Kibickis, 1,25 J. Liorentas, 1 dol. A. Sutkaitienė.

Aukotojams — nuoširdus ačiū.

DAIL. STANULIO PARODA

Rugsėjo 16 d. Ženevoje buvo atidaryta dailininko Gabrielio Stanulio paveikslų paroda. Dailininkas išstatė 35 paveikslus. Toje pat parodoje dalyvauja Stanulio žmona, gim. Rothschild, su 12 skulptūrų.

G. Stanulis dėsto profesoriaus teisėmis skulptūrą Ženevos meno mokykloje — Ecole des Beaux-Arts. Savo kūryboje jis perėjo iš skulptūros į tapybą. ag

TEL. BUS.: 722-3545
RES.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ IR GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

Žemiausios kainos!

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA
6695 — 35th Avenue, Montreal 409
TEL. 727-3120 Namų 376-3781
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
Agentūrą veikia nuo 1945 m.
Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

LITAS
Montrealio Lietuvių Kredito Unija
1465 DE SEVE STREET, MONTREAL 205, QUE.
Telefonas: 766 5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	5.0%	Asmenines	8.5%
Taupomąsias s-tas	6.0%	Nekiln. turto	8.75%
Term. ind. 1 metams	6.25%	Čekių kredito	9.0%
Term. ind. 2 metams	6.75%	Investacines	nuo 9.0% iki 12%
Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.	

Kasos valandos: 1465 De Steve St., sekmadieniais nuo 10.30 iki 12.30 v., darbo dienomis — nuo 10 iki 3 val. kasdien, išskiriant šeštadienius; vakarais — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 9 val.

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-3545: dieną — penktadieniais nuo 1 iki 6 val. ir vakarais — pirmad., trečiadieniais ir penktad. nuo 7 iki 9 v.

Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo birželio 15 d. iki rugsėjo 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.

L.Š.S.T. JŪRŲ ŠAULIŲ KUOPA "NERINGA"

VISUS MALONIAI KVIEČIA ATSILANKYTI Į KUOPOS RUOŠIAMĄ PARENGIMĄ —

RUDENS BALIŲ,

KURIS ĮVYKS SPALIO 30 DIENĄ, AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE.

Programa išpildys:
1. Montrealio baleto Studija
2. Pianistas Michel Mc Mahon (laimėjęs Pierre Laporte memorial TROPHY).

Visi bus pavaišinti šilta, sesių šaulių pagaminta vakariene. Veiks baras. Gros populiarus orkestras. Turtinga loterija ir kitkas.

PRADŽIA 6,30 val. vak. Įėjimas suaugusiems $3.00, studentams — $2.00. Bilietai gaunami pas platintojus: Adams restorane, 7633 LaSalle Blvd. La Salle, Universal Cleaners & Tailors, 239 Fourth Ave. Verdun ir prie įėjimo

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS SALĖJE
lapkričio mėn. 6 d., 7 val., įvyksta

GRYBŲ VAKARIENĖ,

KURIOS METU BUS DIDŽIOJI LOTERIJA SU TELEVIZIJOS PRIIMTUVO, 2 RADIJO APARATŲ, IR KITAIS LAIMĖJIMAIS.

GERAS ORKESTRAS, BARAS.
KVIEČIAME VISUS.

Suaugusiems 3,50 dol.
Jaunimui — 1,50 dol.

Parapijos komitetas